

Nemci ne plačajo odkupnine - Letalska nesreča, 14 mrtvih

NEMCIJA NOČE PLAČATI ODKUPNINE ZA IZPRAZNI-
TEV ZASEDENEGA OZEMLJA OB RENI. — PO-
SLANCI TRDIJO, DA VSAKA ODKUPNINA BI KRŠI-
LA VERSAILLSKO MIRO VNO POGODBO, ZATO PA
NE PLAČAJO NITI ENE GA CENTA.

Berlin, Nemčija. — "Mi ne bomo plačali niti enega centa odkupnine, čeravno ostane ozemlje ob Reni zasedeno še celih sto let," tako so se izrazili nemški poslanci in višji častniki. To poročilo je bilo oddano v Berlinu, poročevalcu čičaškega lista "Daily News", kateremu je bilo naročeno, naj poročila in raztolmači položaj in mnenje nemške vlade, glede te zadeve.

"Če je Sir Austenovo uradno poročilo glede odredbe člena št. 431, iz Versailleske mirovne pogodbe resnično, namreč, da bo Nemčija mogla smatrati za popolnoma rešeno zadevo, glede okupacijske pogodbe le tedaj, kadar bo izplačala zadnji cent, ki ga na tem dolguje, potem je bil ta članek v pogodbi le zahrbtna fraza, naperjena ne le proti Nemčiji, ampak tudi proti Ameriki", tako je odgovoril zastopnik nemške vlade, angleškemu poročevalcu.

"Kakor je Woodrow Wilson v členu 431, označil ceno za odkupnino zasedenega ozemlja ob Reni, je dal nam prednost, da to ozemlje osvobodimo z posebnim pogajanjem, predno poteče 15 let; ako pa to pomeni, da se ta okupacija lahko nadaljuje še mnogo let, potem se te pogodbe sploh faktično ne upošteva," tako je trdil nemški uradni poročevalac.

Neki nemški jurist se je izrazil, da je pripravljen vsaki čas nastopiti pred katerokoli najvišjo sodnijo in izpričati, da ta člen v mirovni pogodbi, se ne upošteva tako, kakor je narejen.

Angleški poročevalci pa zopet trdijo, da Nemci ne razumejo in si prav ne tolmačijo te zadeve. Da se člen 431, kakor stoji v Versailleski mirovni pogodbi, ravno tako želi tudi izpeljati; ako se pa ne uresniči točno, da je tega Nemčija sama kriva.

V AURORI BODO ZGRADILI DVA MOSTOVA ČEZ "FOX RIVER"

Washington, D. C. — Oblasli v mestu Aurora, Ill., so se pričele pogajati, da se zgradi dva nova mostova čez reko "Fox River". Predlog za potrebni kredit so že predložili pri vladi. V ta namen sta bila oddana dva predloga. Eden po poslanec Frank R. Ried, drugi pa po William R. Wood.

POLICIJA V HAVANI SE BOJI DEKLETA.

Havana. — Miss Frances Porter, bivša časnica v Atlantiku in kot gledališka igralka v New Yorku, je bila nedavno obtožena od milijonarja Whitehead v Atlantiku, da je njega zbadala z iglami in ga tudi z nogu brcala. Dekle se je nahajalo na milijonarjevem parniku "Malvern", ko se je ta zadrževal v pristanišču v Havani. Ker je pa dekle že znalo, da je zatožena, se ni upala iti z ladje, policaji v pristanišču se pa tudi niso upali do nje, da bi jo aretirali.

AROPLAN PADEL V MORJE.

Ko so hoteli poleteti naproti slavnemu zrakoplovcu, je aroplan padel v morje in je utonilo 14 oseb. — Nihče se ni rešil.

Dio de Janeiro. — Ko so v Braziliji pričakovali slavnega zrakoplovca, Aldeberto Santos-Dumont, ki se je imel vrniti domov na parniku "Cap Ancona", se je 14 odličnih domačinov podalo na nekem velikem aroplanu, da bi poleteli ladiji naproti.

Ko se je pa aroplan nahajal nad guanabarskim zalivom, v višini 300 čevljev nad morjem, se je stroj nekaj pokvaril in aroplan je tresčil v morje. Nezgoda se je pripetila tako nepričakovano in hitro, da se niti ena oseba ni mogla rešiti. Kakor hitro je aroplan padel v vodo, je nastala grozna eksplozija in potem je aroplan z vsemi potniki vred izginil pod vodo.

Pomoč je bila takoj na mestu, da so posamezne dele zrakoplova potegnili iz vode, a ljudem niso mogli pomagati, ker bili so že vsi mrtvi. Našli so devet trupel, šest se jih pa še pogreša.

Došlemu zrakoplovcu je občinstvo priredilo slavnosten sprejem in hotelo potem prirediti še veliko veselico, a zrakoplovec je vse nadaljno razveseljevanje odrekel, vsled nezgode, ki se je pripetila z ponesrečenim zrakoplovom.

DVA ROPARJA POBRALA ZLATINO, DENAR IN AVTOMOBIL.

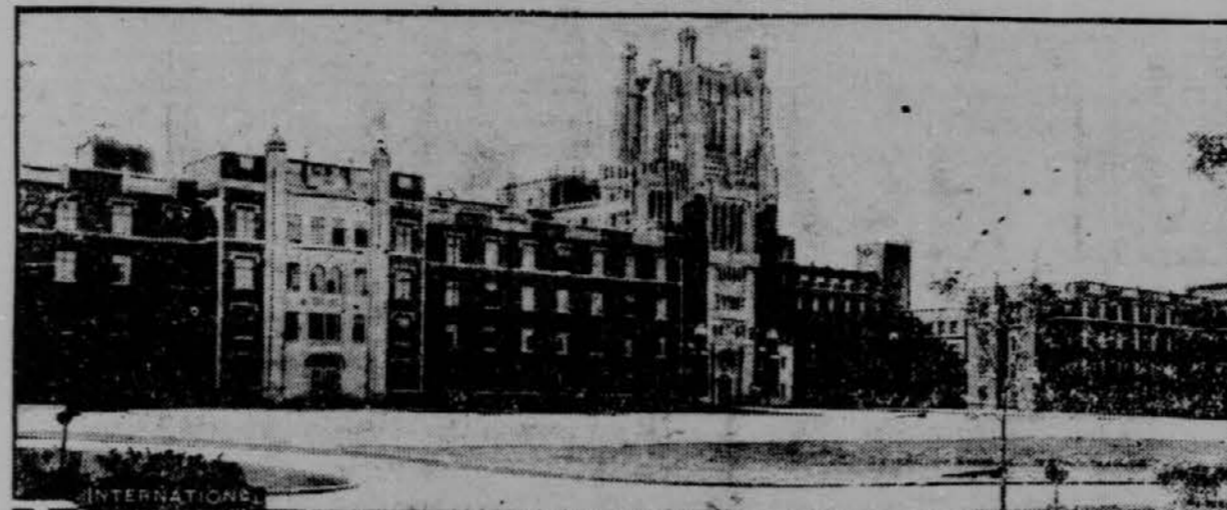
Chicago, Ill. — Ko sta G. Gottlieb iz 1801 S. Millard ave. in D. Levin iz 1655 S. Millard ave. zapeljala Gottliebov avtomobil v garažo na Levino-
vemu domu, sta tam nenadoma priskočila dva oborožena roparja. Najprej sta zahtevala denar, ker pa istega ni bilo dosti, sta roparja pobrala zlatino, katero je Gottlieb imel pri sebi kot vzorce, ker je to prodajal za neko tvrdo. Vsa zlatina je bila vredna okrog \$1400.00. Roparja sta potem zaplenila še avtomobil in se z njim odpeljala.

KOMISAR ZA JAVNO ZDRAVJE OBDOLŽEN UMORA.

Milwaukee, Wis. — Prihodnji petek so bo vršila sodna obravnava Dr. Roberta Moraya, star 53 let, ki je nedavno uradoval v South Milwaukee, kot komisar za javno zdravje. Obdolžen je umora druge vrste, ker je izvršil nepostavno operacijo nad Mrs. Anna Widmer in je ona umrla vsled operacije. Dr. Moray se je pa izrazil, da je žena umrla vsled omamljenja, katero pa je bilo popolnoma pravilno.

SIRITE AMER. SLOVENCA!

NOVA ZDRAVNIŠKA UNIVERZA V IOWI.

Slika kaže novo zdravniško univerzo v državi Iowa, ki je bila nedavno nanovo otvorjena in se smatra kot ena najboljših univerz na svetu za študiranje zdravniške vede. Celo poslopje pokriva 80 akrov zemlje in je stalo \$4,500,000. Polovico tega zneska je Rockefeller podaril za ustanovitev novega zavoda.

INDUSTRIJSKA KONFERENCA V ŠVEDIJI.

Velika industrijska konferenca v Štokholmu se je vršila mirno. — Zastopanih je bilo okrog 200 delegatov raznih industrij.

Štokholm, Švedija. — Te dni se je v Štokholmu, Švedija, vršila velika konferenca industrijalcev različnih podjetij. Te konference se je udeležilo okrog 200 zastopnikov. Debatna je prinesla veliko zanimanje, posebno pazljivo se je razpravljalo socijalno demokratska vprašanja, katera so pokazala, da to je glavna točka in višek razmotrivanju med delodajalci in voditelji delavskih unij.

Kakor pa so bila na programu važna vprašanja in se je rešilo veliko zadev, se je vključilo temu na zborovanju ohranilo vzoren mir. Dasiravno se je med strankami gojilo že veliko nesporazuma, so se končno pogodili priateljsko in zborovanje zaključili z dobrim uspehom.

Ob zaključku se je odbor še zahvalil onim voditeljem industrijskih podjetij, ki so se vedno obnašali vzorno in so delali za propagando splošnega miru in za slovo v delavskih krogih.

NOVI JAPONSKI VLADAR NADZORUJE SVOJO ARMADO.

Tokio, Japonsko. — Ker je japonski novi vladar, Hirohito, nedavno zasedel svoj prestol, se je hotel prepričati, kako obstoji njegova armada. V ta namen je bilo v predmestju Tokia zbranega nad 35,000 moč vojaštva in je bilo zastopanih 86 različnih polkov. Ko je vladar prihajal na mesto, so oddali 101 topovskih strelcev nje-mu v pozdrav.

New York, N. Y. — Major Walker v New Yorku je te dni prejel poročilo od majorja Sewell iz Miami, Fla. in od majorja Bass iz Chattanooga, Tenn., da je med navedenimi mesti in med New Yorkom zdaj že upeljan promet zračne pošte.

KRIŽEM SVETA.

Moskov, Rusija. — Zelo močan potres se je te dni čutil tudi v Rusiji. Najhujše so bili prizadeti kraji v ruskem Turkestanu, Alma Ata in okolici. Povzročene je mnogo škode pri poslopih in tudi več ljudi je dobilo poškodbe.

St. Pierre, Miquelon. — Iz francoske ladje "Senef", ki se je nahajala 90 milj južno zahodno od tega mesta, so bila poslana poročila, da se je ladja pričela potapljati. Na pomoč je bila poslana takoj ladja "Deangeac" in še par drugih motornih čolnov.

Chicago, Ill. — V Jolietu Ill., je te dni eksplodiral železniški voz, ki je bil napolnjen z gasolinom. Nezgoda se je pripetila v ozadju postaje "Elgin, Joliet in Eastern railroad Co." Na vozu se je nahajalo 10,000 gal. gazolina in razstrelba je bila tako močna, da so daleč na okrog popokala vsa okna po hišah.

Chicago, Ill. — James Geddes, star 59 let, lastnik manufakturne trgovine na 314 East 51 street, je te dni umrl v bolnišnici za rano od krogle. Neki zamorec je prišel v trgovino in zahteval "hands up". Ker se je pa trgovec nekaj obočeval in skušal da bi se branil, je ropar takoj na njegova ustrelil.

Atlanta, Ga. — Na nekem križišču v mestu Atlanta, so v njegovem avtomobilu našli mrtvega R. M. Brandon, pogrebника tega mesta. V avtomobilu je slonel ob vodilnem kolesu in je imel prostreljeno glavo. Priče so pripovedovale, da so videle nekega moškega, ki je skočil iz avtomobila in potem zbežal.

BOLGARSKI KRALJ BORIS JE PREREVEN, DA BI SE OŽENIL.

Zofija, Bolgarija. — Bolgarski kralj Boris, je menda na celem svetu vladar, ki ima najmanjšo plačo. Te dni so mu sicer plačo povišali za 50 procentov, da bo zdaj imel skupne plače za celo leto \$43,000. Kakor se pa poroča, kralj od svoje plače več kot polovico vsako leto izda v dobrodelne namene. Njegovi prijatelji so se izrazili, da niti nima dovolj denarja, da bi mogel misliti na ženitev.

SIRITE AMER. SLOVENCA!

BALDWIN SE POGANJA Z BRITTENOM.

Za konferenco mornariškega pakta med Anglijo, Zd. državami in Kanado, se delajo nadaljni načrti. — Baldwin odgovarja Britenu.

Washington, D. C. — Te dni je poslanec Fred A. Britten v Washingtonu, prejel brzojav od angleškega ministrskega predsednika Baldwina, kot odgovor na Brittenov predlog, da bi se odbor parlamentarcev, glede mornariškega pakta med Anglijo, Zd. državami in Kanado, sklical na skupno konferenco v Kanadi. Baldwin je odgovoril sledeče:

"Z velikim zanimanjem sem prečital vaš predlog in pregledal osnovane načrte, za nameravano zborovanje, glede mornariškega pakta. Jaz z pristranim veseljem sprejemam vaše nasvete in želim, da bi se med našo in vašo državo doseglo najboljši sporazum. V mojem govoru z dne 13. nov., pa jaz nisem povdarjal o postavodaji, toda le o izvrševanju vladnih odredb. Da bi se pa radi tega odstranilo vsako morebitno nesoglasje, se na tem mestu izrazim, da glede vaših načrtov vam izrekam vse moje priznanje in se tudi zahvaljujem za vašo prijaznost; ne morem pa dati nadaljnega svojega mnenja, glede vašega predloga, ker se mi zdi, da ta zadeva še tudi pri vas ni bila rešena."

MEHIKANSKE ČETE UJELE 100 UPORNIKOV.

Mexico City, Mehika. — Iz Agusalientes se je poročalo, da se je 100 oboroženih mož hotelo polastiti vladnega poslopja, za časa, ko bi istega morala zasesti nova vlada. Četa zveznega vojaštva je bila takoj poslana na lice mesta in je vse upornike polovila.

TUDI NA ANGLEŠKEM IMAGO ŽENSKE PRI VOLITVAH VELIK VPLIV.

London, Anglija. — Sir W. Joynton-Hichs, tajnik za notranje zadeve, se je te dni izrazil, da on ni verjel, da bi se na Angleškem tudi "flapperje" toliko zanimale za bližajoče se volitve. Izrazil se je: "Mlade ženske danes vsekakor niso tako lahkomišljene, kakor sem si mislil". Volile bodo na socialističnem listku in s tem prizadele konservativce.

Iz Jugoslavije.

GROZEN, NEČLOVEŠKI ZLOČIN V VASI BOGUMILI JUŽNI SRBIJI. — LJUBOSUMNEŽ PRIKLENE DEKLE V KLET IN JO PUSTI TRI DNI BREZ JEDI IN PIJAČE. — DRUGE RAZNE VESTI IZ STARE DOMOVINE.

Grozen zločin odkrit po letu dni.

V vasi Bogumilih pri Velešu v Južni Srbiji so prišli slučajno na sled strahovitemu zločinu, čigar žrtev je pred letom dni postala cela družina. Ovcarski psi so na vaškem pašniku razkopavali s tacami zemljo in izkopali iz jame kosti ter jih pričeli grizti. Pastirjem se je čudno zdelo, odkod toliko kosti človeške. Naloga preiskave je bila nato ugotoviti identiteto mrličev — bile so tri osebe, moški, ženska in otrok. Že po nekaj dnevih se je crožnikom posrečilo razjasniti grozno družinsko žaloigro.

Leta 1918 se je mladi kmetiški fant Peter Bošković poslovil od očeta Atanzija in mlajšega brata Dimitrija, s katerim se je vedno prepiral. Šel je v svet iskat dela. V Belgradu se je seznanil z nekim dekletom, ki ni bila ravno na najboljšem glasu. Kljub temu se je z njo poročil in rodil se je ma je deček. V Belgradu je Peter vedno manj zaslužil. Zato se je vrnil leta 1926 v svojo domačo vas Bogumili k očetu in bratu.

Prav kmalu je prišlo med tema dvema in njegovo ženo zopet do prepira. Končno je sklenil stari Atanzij s svojim mlajšim sinom Dimitrijem, da se je treba znebiti Petra in njegove družine. Nekega poletnega dne sta oče in brat Petra ubila pri delu na polju. Vrnila sta se nato domov, kjer sta napadla Petrovo ženo, jo zvezala in obesila. Enoletnega Petrovega otroka pa je nečloveški stari oče s tako silo vrgel ob steno, da je bil otrok takoj mrtev. Na skrivnem sta nato oče in sin vso ubito družino zakopala.

Po tem umoru je preteklo leto dni. Stari Atanzij je medtem umrl. Dimitrij Bošković pa je prevzel posestvo. Ko pa so te dni prišli orožniki skrajno resnih obrazov v njegovo stanovanje, tedaj je Dimitrij, ki ga je vest bogve kako hudo pekla, prebledel in je vpriči groznega dokazilnega materijala, ki so ga zvezli na dan lačni psi, priznal nečloveški zločin, ki ga je izvršil skupno z očetom.

V kleti priklenjeno dekle tri dni brez jedi in pijače.

V občini Uljmi v južnem Banatu so te dni odkrili grozno maščevanje ljubosumnega moža. Po vasi so se raznesle govorice, da straši in da nekdo cele noči vzdihuje, toda ne v zraku, kot je baje navada strahov, temveč v zemlji. Zeni-ce so uganile, da mora biti strah pokopan najmanj sto metrov pod zemljo. Hrabri in razsodni možje pa so sklenili, da morajo dobiti ta strah živ ali mrtev v pest. Vdrli so v zapuščeno hišo, odkoer se je

na posteljo. Dekle, v katerem strahu, vlomili kletna vrata, v kleti pa našli popolnoma nago deklico, priklenjeno z vengo na posteljo. Dekle, v katerem so spoznali neko Maro iz sednje vasi, so seveda oprstili. Povedala je, da je že tri dni in tri noči brez jedi in pijače. V klet jo je priklenil njen ljubimec Brankov, kateremu se niti upirala ni, ker je sprva mislila, da se šali. Brankova so orožniki kmalu izsledili. Izjavil je, da se je hotel na ta način maščevati nad dekletom, ki ga je večkrat varala. Brankov je oblastem znan zločinec in je radi zločinov, ki jih je izvršil kot vodja "zelene kadra", odsedel že šest let v kaznilnici.

† Župnik v p. Josip Kos.

V ponedeljek 14. nov. zvečer je na Jesenicah na Gorenškem nenadoma za srčno kapjo umrl ondi bivajoči vpokojeni župnik Josip Kos, star 67 let. Pokojni je bil rojen v Zabji vasi pri Novem mestu dne 6. novembra l. 1861., v mašnika pa je bil posvečen po tretjem letu bogoslovja dne 25. julija 1885. Naslednje leto je bil nameščen kot kaplan v Stari cerkvi pri Kočevju, od koder je šel Faro ob Kolpi in potem v Toplice. Leta 1890. je prišel kot župnik na Sela pri Šumberku na Dolenjskem, kjer je služboval 17 let. L. 1907. je namreč stopil v pokoj in se naselil najprej na Dunaju, pred vojno pa je prišel na Jesenice. Tu je tudi kot vpokojenec vršil prav do zadnjega vse dušnopastirsko delo z veliko vne-mo in požrtvovalnostjo. Jeseničani ga bodo močno pogrešali.

Trije roparji pobegnili.

Iz sodnijskih zaporov v Velikem Bečkereku so pobegnili trije zločinci, med katerimi je tudi Svetislav Marinac iz Kumanovega, ki je lani ubil na cesti svojega najboljšega prijatelja in ga oropal. Radj tega je bil obsojen na smrt. Marinac je z dvema svojima tovarišema odšel v kaznilniško delavnico. Ker jih pazniki niso spremljali, so skočili skozi okno na dvorišče, skočili preko ograje na dvorišče bližnje cerkve ter skozi cerkev pobegnili. Njihov beg je opazil le cerkveni sluga, ki je to prijavil oblastem. Orožniki so pobegle zločince pričeli zasledovati, vendar pa se jim še ni posrečilo, da bi jih ujeli.

Umrli je

v Skofji Loki g. Ivan Krek, orožniški vpokojenec ip mesar.

Smrtna kosa v Mariboru.

Umrta sta: 12 letni dijak Franc Rot, sin veleposestnika in trgovca Franca Rota v Radvanju. — Anton Hrovat, višji poštni kontrolor. Pokojni je bil dolgo vrsto let delaven blagajnik društva stanovanjskih najemnikov.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. Ustanovljen leta 1891.

The First and the Oldest Slovenian Newspaper in America. Established 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, podelnikov in dnevoev po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Edinost Publishing Co. 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill. Phone: CANAL 0098

Edinost Publishing Co. 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill. Phone: CANAL 0098

Subscription rates table for one year, half year, and three months, including postage for Chicago, Canada, and Europe.

DOPISI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list.

POZOR. — Številka poleg vašega naslova na listu znači, kdaj imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker tem velikom pomagata listu.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

J. M. Trunk:

Delavski problemi.

Organizacija, ki pride kolikor toliko pri delavskih zadevah in zahtevah v postev, je ameriška delavska federacija — American Federation of Labor.

Federacija se bo morala ozirati na sedanje stanje delavskega vprašanja, toraj na organizacijo, kakršna je dandanes, posebno se bo morala federacija pa tudi baviti z organizacijo neorganiziranega delavstva.

Amerikansko delavstvo danes nikakor ni v kakem bogve kako rožnatem položaju. Prosperiteta, o kateri se toliko govori in se je govorilo ob pretečenih volitvah, vključuje le neznamen del delavstva, in je večinoma le bolj na papirju, ako se jemlje ozir na vso široko ameriško javnost in na vse ljudske sloje.

Težav nikjer ne manjka, najmanj pri delavskih vprašanjih. Federacija stoji tokrat pred tremi težkocami, ki jih mora skušati razrešiti. Glavna težkoca bo in je v tem, kako ustavit in odstraniti izredno moč takozvanih inženjskih pri nastalih delavskih homatijah in preprih. Ako se ta moč ne razruši in odstrani, bo organizirano delavstvo težko moglo pokazati svojo moč in vpliv organiziranih naporov, in enako bo bolj in bolj težavno organizirati neorganizirane delavske plasti in sloje.

Drugi zelo važen problem je, kako organizirati se neorganizirano delavstvo. Neorganizirano delavstvo je tisti del delavstva, ki najbolj potrebuje organiziranja. Sem spadajo moški in ženske, ki so zaposleni pri navadnem delu, možje in žene pri poslih v tovarnah, ki zahtevajo vsaj napol izurjene delavce in delavke, možje in žene, ki so zaposleni kot klerki v raznih strokah, in tudi vsi izmed izurjenega delavstva ali kvalificirani, ki še niso organizirani.

Treba bo dobro začrtanega in skrbno izdelanega načrta, ki se mora raztegniti na vse te sloje v delavstvu in obsegati več let najintenzivnejšega dela. Ta načrt mora obsegati tudi organizacijo onega delavstva, ki je zdaj vključeno v kompanijskih unijah.

V zadnjih devetih letih se je sicer nekaj storilo in doseglo v nekaterih strokah, a volče se ni dosti storilo in še manj doseglo pri neorganiziranem delavstvu.

Tretja težkoca se je prijavila in se javlja v vedno večjem obsegu skozi sedanjo revolucijo pri industrijskih metodah, ki izločujejo mnogo kvalificiranega delavstva in ga nadomestijo s stroji. Slovenski pregovor pravi: "Piška več ko koljka ve", in blaženi Tomaž More je nekoč klical: "Ovce žrejo ljudi." To v prenešenem pomenu velja glede strojev. Stroji vedo več

ko strojniki, in že nekako skozi eno stoletje, se je čul glas: "Stroji žrejo delavce." Stroji vplivajo na možnost zaposlenja, delajo zelo čeno, v velikih množinah, nadomestujejo duševno neodvisnost, olajšajo organizacijo. Ta okolnost je postala velik problem, ne samo v delavskih slojih, temveč pravi križev pot v življenju in bodočnosti Združenih držav.

Amerikanska delavska federacija je imela letna zborovanja, pri katerih so samo čas trčili, ali pa se bavili z manj važnimi problemi. Ako hoče biti federacija kos svoji nalogi, se bo morala zelo resno baviti z navedenimi tremi panogami ameriškega delavstva. Če jih na kak način uspešno reši, bo nekaj storila v resnično korist ameriškega delavstva.

"ŽUPANOVA MICKA" V BARBERTONU!

Barberton, O.

V soboto, 8. decembra, se nam obeta veliko zabave in smeja v dvorani društva Domovina. Ta večer namreč priredi tukajšnji "Peterospev" s sodelovanjem dramatičnega kluba "Slovenija" zabavni večer z igro (burko) "Županova Micka" in petjem. Poleg petja bo tudi več zabavnih in smešnih točk. Peterospev nam je znan že iz več farnih piknikov, kojih se je udeležil radi tega sem prepričan, da tudi mi običajno ta večer tukajšnji Peterospev. Program imajo zelo bogat, kojega jim želimo, da ga tudi umetno izvršijo. Sicer se ima pričeti petje in igra ob 7. uri zvečer, ker se pa ta dan vrše pobožnosti in molitve v cerkvi, so obljubili peveci, da počakajo s pričetkom, dokler niso pobožnosti končane. Tako bo imel vsakdo priliko priti pravčasno.

Vabljeni so vsi Slovenci in Slovenke. (Baje je nekaj posebnega pripravljeno za R.F.A.B., ako se udeleži; come on!)

Prihodnjic pa poročam č uspehu. X.

DOPIS IZ DRŽAVE BAKRA IN ŽELEZA.

Manistisue, Mich.

Predsedniške volitve so za nami. Po časopisju pred volitvijo je bilo soditi, da bo demokratski kandidat Al Smith zmagal, ali pa vsaj ne s tako veliko večino poražen kot je. Toda volitve so nam pokazale drugače, namreč, da pride republikanski kandidat v predsedniško sedlo. Bilo je pa dosti kritike in reklame na obeh straneh. Zdi se mi pa, da so bili republikanci bolj aktivni. Na primer tukaj so republikanci govorili o vseh malih vaseh, za Smitha je bil pa samo en govor. Ako pogledamo zgodovino Združenih držav, lahko vidimo, da je Smith ravno zato poražen, ker je bil kandidat demokratske stranke in se katoličan. Zgodovina Združenih držav nam kaže, da so bili demokrati prav malo pri vladnem krmlju.

Z delom je pa tukaj bolj slabo. Mlade moči se izseljujejo v druga industrijska mesta, Milwaukee, Wis., Iron Mountain, Detroit in Flint, Mich.

Zdaj od 15. nov. je bil tukaj čas lova od 1. decembra. Prav veliko rogačev je ubitih. Pravi rogačev, ker srne se ne smejo streljati, samo srnjaki.

Pravijo, da je lovec prav veliko, da so delavci po gozdih v nevarnosti radi krogel, izstreljenih od lovec.

Z zanimanjem čitam "Drobline s potovanja v domovino in nazaj." Posebno od Belokrajine. Kot ste pisali g. urednik Amer. Slovenca, da ste bili pri Treh farah, in da je tam jako lep razgled (mogoče ste bili v zvoniku). Od Treh far je tričetrt ali eno uro hoda gor v hribe vas in občina Drašiči. Spadajo pod župnijo Metlika. Od tam je lep in daleč naokrog lep razgled na številne cerkvice in vinograde. Tudi naše vinice je bilo na dobrem glasu. Pa ne hvalim tega kraja samo zato, ker sem od tam doma, ampak je resnično lep kraj. Saj smo nekaj peli: "Sem prav iz lušnega kraja iz Drašič doma..." Tako bi vam povedali številni rojaki v Kansas City, Kans.

Vreme imamo vsakovrstno: sneg in zimo in spet toplo. Cigan je rekel: Kad Božič pride, zima dojde.

Pozdravujem vse čitateljem Amer. Slovenca!

Anton Krašovec.

TONE POSLUŠA PESMICE IN SRKA TA SLADKEGA

Joliet, Ill.

V nedeljo sem sklenil, da ne bom nikamor šel. Vsako nedeljo sem zapravl s kakim obiskom, da me je potem v ponedeljek malo glavca bolela. — Zdaj pa ne boš več, sem sklenil. Po kosilu, ki mi ga je pripravila gospodinja, sem se vsedel h oknu in knjigo v roke. Bral sem "Sanjske bukve", katere ima moja gospodinja in v katere ona prav močno zaupa. Bral sem jih seveda za zabavo, ki pravijo, da je dobra za prebavo... Pa mislite, da sem imel mir? Čez par minut že slišim petje pri sosedih. Poslušam in poslušam in ujamem to-le pesmico: "Trebja ni, treba ni moje ljubce plavšati... Jaz pa sam, jaz pa sam svoje dekle plavšat znam..." In ta pesem se je ponavljala precej časa. Nisem se mogel strpeti in šel sem k sosedu, da bi videl, kdo poje to lepo pes-

mico. Potrkam na vrata in kmalu se pojavi sosed na vratih, katere na široko odpre.

"No, kam bomo pa to zapisal, da je k nam prišel spet Tone?"

"Kamor hoče," sem dejal, "samo ne s črno kredo v 'raufenk'."

"Veste, sploh nisem imel namena kam iti danes. Sklenil sem, da bom doma cel dan, pa sem zaslísal, da neko pri vas tako lepo poje, da ni treba njegove ljubce plavšati in da jo zna sam, me je pa pomaknilo, da sem prišel..."

"Hahahaha! Ali te je to prignalo? Viš, viš, kako pa hudir na punce misl, če le šliš o njej, pa ga prižene!" je hudomušno pristavila sosedka.

"No, tist spet ne, ampak pesem se mi dopade," sem ji odgovoril.

"Veš, ta pesem je na plošči. Pojo jo dve dekleti, če se ne motim. Dobila, ozir. Naročila sem jo pa od Amer. Slovenca iz Chicago. Pa je res tako lušna, da jo kar naprej navijam, najbolj se mi dopade, kar jih imam. Človeka tako na stare čase spomni, ko smo doma, ko smo bili mladi, prepevali take lepe pesmice."

"Tako, od Amer. Slovenca" ste jo naročili? Potem jo bom pa tudi jaz," sem dejal sosedu.

Pogovorili smo se pri sosedovih še marsikaj, nakar sem odšel in takoj sedel k mizi in zdajle pišem ta-le dopis. Vas, g. urednik, pa spet prosim, da mi pošljete takoj gori opisano ploščo. Tudi jaz jo bom navijal, ker je res lepa, da tako lepe še nisem čul. Zdajle v zimskih dnevih, ko res ne bo nikamor za iti, pa bomo sedeli lepo doma za petjo, pokušali ta sladkega, pa lepe pesmice poslušali, ki bodo nam obujali stare spomine. Torej pošljite mi to ploščo čim prej mogoče.

Pri nas se je te dni dogodil zopet žalosten slučaj. Zadnji četrtek je skoro nepričakovano napadel neki Rade Božičkovič z No. Scott Streeta, Jožeta Fojta z 1208 No. Scott Streeta, ter ga jako nevarno oklal z nožem. Ranjeni se nahaja v bolnišnici. Njegovo stanje je nevarno. Božičkovič je bil seveda takoj aretiran in čaka sedaj na ostro kazen, ki ga bo zadela.

Rojak John Zlogar s 419 Collins St. je obvestil te dni policijo, da so neznani zlikovci navrtali več lukenj v zadnja vrata njegove grocerijske trgovine z namenom, da bi kako odprli in prišli do zaželjenega plena. Policija je na delu, a doslej še brez uspeha.

Avtomobilska nesreča se je dogodila rojaku Joseph Erjavcu s 1013 No. Chicago St. na Jackson St. in Henderson Ave. V njegov avto se je zaletel neki drugi avtomobil, ki ga je vodil neki Stevenson, tudi iz Joliet. Na Erjavčevem avtoju je povzročena precejšnja škoda. Vsem čitateljem pozdrav!

Tone s hriba.

Naročajte najstarejši slovenski list v Ameriki "Amerikanski Slovenec!"

TO IN ONO IZ ELKHARTA.

Elkhart, Ind.

Ker noben ne prime peresa, da bi kaj poročal iz naše naselbine, sem se zopet jaz odločila malo poročati, namreč, kako da životarimo tukaj v Elkhartu.

Delavske razmere so slabe; ponekod se dela še pomalem, a plače so nizke, ako pa kateri kaj več zasluži, mora pa tudi delati prav trdo. In odkar so bile volitve, so po večih tovarnah še odpustili delavce.

Na društvenem polju tudi kar bolj stojimo in se ne gane mo naprej ne nazaj. Vse to je pripisovati, da je vse premalo sloge med nami. Za vse drugo se bolj zanimamo, kot pa za napredek društva.

Zdravje med našimi rojaki je še precej doma, le na očesu se je močno ranil te dni rojak Anton Lavrič, član SNPJ., kateremu je drobček železa odletel v desno oko. Bilo je nevarno in tukajšnji zdravnik ni upal vzeti drobca iz očesa, ampak je moral v Chicago v bolnišnico, kjer je bil 14 dni. Drobec so mu odstranili specialisti z nekim prometnim instrumentom tako, da je danes zdrav, samo oko je slepo. Pravi, da vidi le malo svetlobe na njega. Tako, da nesreča nikdar ne počiva, bodisi doma ali v tovarni, ali na poti, ali kjerkoli.

Snega smo že tudi imeli letos. Ker drugih novic ni, končam, želeč Slovencem in Slovenkam po Ameriki in tam v domovini vesele božične praznike in najlepši pozdrav!

Mary Oblak

(p. d. Kolešovčova).

IZ URADA DRUŠTVA SV. MARTINA ŠT. 1 Z.S.Z.

Denver, Colo.

Članom društva sv. Martina naznanjam, da prihajna in redna mesečna seja se bo vršila dne 12. decembra ob sedmi uri zvečer in ker bo to zadnja in letna seja za to leto in bo volitev novega društvenega odbora za prihodnje leto 1929, zatorej ste vsi vabljeni, sbratje in sestre, da se v polnem številu udeležite prihodne seje. Vam priporočam, da si izberete dobre in agilne društvene uradnike, da bodo gledali za napredek in korist društva in ZS.Z. in da bo vsem članom v zadovoljstvo in tudi one članke opominjam, katerih se tiče, da bi bolj redno in pravočasno plačevali svoje mesečne anesment in da bi se društvenih sej bolj udeleževali.

Tudi priporočam, da bi vsaj vsaki član dobil enega novega člana in pripeljal ga k našemu društvu, bodisi k aktivnemu ali k mladinskemu oddelku. Sedaj je še do novega leta prasta pristopnina za nove člane in še vsaki član dobi 2 dolarja nagrade za vsakega novega člana, ki ga pridobi v aktivni oddelki; zatorej vas prosim, cenjeni sbratje, da se potrudimo in pridobivamo nove člane. Želim zahvaliti tudi uredništvo "Glasila", ki so tako lepo opisali našo ZS.Z. in priobčili članek v Glasilu, zakaj naša organ-

(Dalje na 4. strani.)

O te ženske! — On: Vedno naprej tožiš in vendar živiš kot v raj!

Ona: Da, v toliko, v kolikor nimam česa obleči!

Dvomljiv svet. — A.: Moja žena je naravnost zbesnela. Včeraj mi je razbila krožnik na glavi! Kaj naj storim?

B.: Kupi železne krožnike!

Zamišljen. — Profesor: Ali morem govoriti z gospodom svetnikom?

Služkinja: Z gospodom svetnikom? Saj vendar počiva že dva tedna pod zemljo.

Profesor: Potem pa ga ne maram motiti.

Čuden ukaz. — Učitelj: Čemu se smejete?

Učenec: Domislil sem se nečesa.

Učitelj: Med solskim poukom ne smete ničesar misliti! Sedite!

Kako opredeljuje. — A.: Ali niste vi v sorodu z gospodom Mayerjem?

B.: Da, v oddaljenem sorodstvu.

A.: A zadnjič ste rekli, da sta bližnja sorodnika.

B.: Bila sva, odkar pa je gospod Mayer odšel v Ameriko, sva postala oddaljena sorodnika.

Dobro poučena. — Upnik (pozvonil): Je li milostljiva doma?

Služkinja: Ne, je pravkar odšla.

Upnik: Prišel sem namreč radi plačila.

Služkinja: Vem, toda ona je pozabila pustiti denar doma.

Upnik: Kako to veste?

Služkinja: Saj mi je gospa sama povedala, ko je odšla.

Natančno po naročilu. — Prvi gost: Gospod natakark, prosim eno pivo!

Drugi gost: Tudi meni, pa mora biti sveže.

Natakark (pri točilnici): Dvakrat pivo, enkrat sveže!

Izkušena ženska. — A.: Ljuba teta, danes me pride snubit gospod N. Ali naj privolim?

Teta: Vse po priliki, otrok! Če bo snubač nadležen in bo prošil na vsak način in za vsako ceno, si izgovori par dni za premislek. Če pa bo hladen in celo v dvomih, pa nič ne premišljuj in hitro privoli!

Potem se ni čuditi. — Sodnik: No, sedaj sedite že sedmič na zatočni klopi radi tatvine ur. Zakaj kradete vedno le ure? Zakaj ne še kaj drugega?!

Pri tehničnem izpitu. — Profesor: Pa kaj si vi pravzaprav predstavljate pod verižnim mostom, gospod kandidat?

Kandidat: Vodo.

PODLISTEK

Drobline s potovanja v domovino in nazaj.

Ko se je sv. Marko povrnil v Rim, je vzel seboj vrednega svojega učenca, Hermagora; tega je postavil pred pervake apostelnov, da je s poklado rok tudi prejel evangelijsko poslanstvo.

Ko je potem sv. Marka po apostelnovim povelji v Egiptu v Alexandriji delal za Gospoda, je v Akvileji sv. Hermagora pravih duhovno pastirstvo. Sv. Hermagora je bil tedaj prvi akvilejski škof okoli l. 63 po Kristusovem rojstvu.

Od sv. Hermagora do leta 1751 je bilo v Akvileji 95 škofov. Zmed teh je bilo 10 razkolnikov. Ko so ti razkolniški škofje (patriarhi) na akvilejskem sedežu bili, so

patriarhi pravoverni stanovali na otoku Grad. Teh je bilo od l. 607 do 685 skupaj osem. Od leta 369 do 557 so Akvilejski škofje imeli čast nadškofov, od l. 557 do 1751 pa čast patriarhov. Kakor patriarhi so imeli prvi sedež za papžem in kardinali. Izmed akvilejskih škofov je 6 svetnikov pristetih. Ti so: Sv. Hermagora, sv. Hilarij, sv. Valerian, sv. Kromacij, sv. Niceta in sv. Valin.

Namesti oglejskega patriarhata je pappež Benedikt XIV. vstanovil 1752 gorisko nadškofijo, in tako je prišla Šmihelska fara pod gorisko nadškofijo od 1752 do 1787. Od leta 1752 do 1787 sta bila v Gorici dva nadškofa. Leta 1787 pa je bila Šmihelska fara z mnogimi družimi farami 17 dekanij krajske vojvodine združena z ljubljansko škofijo. Od l. 1787 do zdej je bilo v Ljubljani sedem škofov. Ljubljano so so v starih časih imenovali Emoni. Ze v Emoni so bili katoliški škofje. Za gotovo so znani trije: sv. Maxim okoli leta 391,

Patricij ali Peter okoli l. 579, sv. Flori, ki se praznuje 27. oktobra in je umrl okoli l. 600. Za sv. Florijem se ne nahaja noben škof več v Emoni, ki se je po prihodu novih slovenskih narodov spremenila v Ljubljano. Stiskanje divjih Avarov in neverskih Slovencev je pregnalo cerkvene pastirje s sedežev na slovenski zemlji.

Sedanjo ljubljansko škofijo je vstanovil cesar Friderik III. s pismom od 6. decembra 1461. To je storil cesar iz hvaležnosti, ker je bil 1458 po čudoviti prikazni sv. Miklavža rešen iz očitne smertne nevarnosti. Škofov v Ljubljani je bilo od 1463 do zdej skupaj 26.

Duhovnov je bilo nekaj v Novomestu in v okolici njegovi več kakor zdej. V Novomestu je bil kapitelj in zraven še dva samostana: frančiškanski in kapucinski. — Očetje frančiškani so prišli od 3 Fara leta 1469 v Novomesto in 1472 se se popopoma vstanovili. Kapucinski samostan je bil zidan zraven sedanjega mestnega pokopa-

liša l. 1672, l. 1786 pa so bili njegovi mirni prebivalci izgnani. Poslednji guardijan kapucinski, P. Didak, je postal notar, njegov tovariš, P. Euzebij, pa vikarij pri kapiteljski cerkvi. Zdej imajo nekdanjo kapucinsko cerkev za magacin, samostan pa za kopensko. Tudi po gradeh so bili duhovni. — Precejkrat so duhovni v poprejšnjim stoletji otroke pri sv. kerstu deržali.

Stara je fara Šmihelska, toraj je marsikaj vidila in skusila, veselega in žalostnega. Veliko hudega je prestala fara sv. Mihaela od Turkov, ko so pogosto te kraje napadali, da bi Novomesto v oblast dobili. Prišli so v večih oddelkih l. 1469, 1492, 1547, v manjših pa skoraj vsak dan. Ker Novomesta, katero je bilo dobro uterjeno, niso mogli dobiti, so toliko hujski divjali po okolici; toraj zlasti po Šmihelski fari. Posebne grozovitnosti so Turki okoli Novomesta uganjali l. 1492. Takrat so hiše podirali in požigali, moše in žene davili, otroke na kole natakali ali jim glave razbijali,

ljudi skupaj vezali in jih kakor živino v sužnost gnali. Gorje tistemu, ki traktat ni bežal o pravem času v zavetje novomeškega zidovja ali se ni skrivil v temne gozde!

Tudi 4. aprila 1547 so Turki okoli Novomesta vse pokončali. Veliko škoda je takrat terpel novomeški kapitelj in tudi so naredili pismo, v katerem je bila škoda na drobno popisana. Novomeški okolščani so imeli o času turških vojsk tudi s tem veliko dela, da so morali hoditi v Novomesto zidovje uterovati, v gozde pa les sekati in ž njim Turkom pot zametovat. Od imen teh govori pismo, ki se hrani v kapiteljskem arhivu. V sili so morali gradovi, cerkve in kmetje za vojsko zoper Turke tudi s srebrom in zlatom pomagati. V ta namen so Šmihelski farani deželnemu knezu dali l. 1526 zlata, srebra, kelihov in drugih dragocenosti.

(Dalje prih.)

IZ SLOV NASELBIN.

(Nadaljevanje z 2. strani.)

nizacija res zasluži pohvalo in ravno tako glavni odbor zasluži priznanje, ki tako lepo in pošteno vodi gospodarstvo, da je ZSZ postala solventna. Pozdravljam vse člane in članice ZSZ.

John Marolt, tajnik dr. sv. Martina št. 1.

IZ URADA DRUŠTVA SV. KATARINE ŠT. 29.Z.S.Z.
Cleveland, O.

Tem potom se naznanja vsem članicam društva sv. Katarine, da se bo vršila glavna letna seja dne 10. decembra. Prošene ste vse članice tega društva, da se zanesljivo udeležite navedene seje. Na tej seji bo treba voliti nov odbor za leto 1929.

Drage sestre, to naj bo za vse skupaj zelo važen dan. ki naj bi nam pripomogel kaj v korist društva.

V lepi složnosti bomo dosegli napredek. Na prihodnji seji si izvolite tak odbor, da bote vse z njim zadovoljne. Glavno načelo pri društvu je pa: Mir, složnost in odkritosrčnost med članstvom. Izberite si najbolj sposobne uradnice, katere sodelite po svoje prepričanju, da se zmožne.

Ne pozabite! Katera članica se ne udeleži glavne letne seje dne 10. decembra, bo morala plačati 50c kazni v društveno blagajno. Upam, da bo udeležba na prihodnji seji velika. S pozdravom,

Mary Sedmock, tajnica.

FINANČNO POROČILO FARE SV. ŠTEFANA ZA MESECE NOVEMBER.

Chicago, Ill.

Dohodki:	
Cerkvena kolekta	\$ 282.30
Kolekta v kovčkah	223.44
Brez kovčert	217.13
Za dolg	30.57
Sv. večer	67.11
Večernice	16.35
Svečke	62.90
Mesečnina	80.00
Hala	276.00
Zabave	439.44
Kegljišče	258.81
Solnina	244.25
Kurjava	27.00
Skupaj	\$2225.30

Stroški:	
Plače duhovnikom	\$ 332.00
Sestre	210.00
Organist	130.00
Mežnar	150.00
Škofijska taksa	210.00
Catholic Charities	151.49
Sv. dežela	15.39
Propagation of Faith	62.00
Kurjava	100.97
Tiskovine	17.96
Telefon	6.05
Cerkvene potrebe	210.00
Popravljanje hiše	161.69
Popravljanje šole	275.87
Popravlji. pri sestrah	26.55
Kegljišče	221.82
Obresti	368.61
Razno	133.61
Skupaj	\$2784.11
Stroški	\$2784.11
Primankljaj v okt.	129.21
Skupaj	\$2913.32
Dohodki	2225.30
Primankljaj	\$ 688.30
Rev. A. Murn, izupnik.	

PISMO IZ DOMOVINE.

Delo našega parlamenta. — Kulturno življenje v Ljubljani. — Delo kričansko-socialne delavsko mladinske organizacije Krekove mladine.

Naš parlament dela. Dela kljub obstrukciji Hrvatov, ki še do danes niso sprevideli, da je njih politika brezplodna. Brezplodna zanje, brezplodna za državo. Na zadnjih zasedanjih se sprejelo 22-milijonsko dolarsko posojilo, kar je našega denarja ena milijar-

da in dvesto petdeset milijonov dinarjev. Iz tega denarja se bodo v najbližji bodočnosti izplačale razlike državnim uradnikom, katere jim te država dolgovala že nekaj let, kar je bilo res sramotno zanje in se je s tem precej diskreditirala pred drugimi državami. Sedaj se je tem krivicam dalo zaščeno.

Nadalje se je sprejel predlog, da se davki odpišejo v vseh onih krajih, ki so bili radi uim (poplav) prizadeti. Tudi to moramo pozdraviti v veseljem, ker so prišli kmetje radi uim ravno letos v tak kritičen položaj, ki bi nujno vodil do rubežnih oziroma do nasilne, toda primorane prodaje nepremičnin. Tako je skupščina rešila mnogo posestev in s tem življenje neštetim kmetijskim družinam.

V najbližji prihodnosti bo predložen ljudskošolski in srednješolski zakon, ki je že izdelan od posebne komisije in sprejet v odboru za izdelavo obveh zakonov. Tudi te dve stvari so zelo pereče za našo državo, ker vsi dosedanjí načrti za pouk tako na ljudski soli kakor na srednji, nikakor niso odgovarjali potrebam časa in še daleč niso bili enaki onim načrtom, ki jih je izdelala Nemčija in Avstrija za svoje šole. Dosedaj je moral skoraj vsak učitelj sam najti metodo, po kateri je potem sistematično uredil snov, katero je moral poučevati. Upamo, da bosta oba zakona, ki sta izdelana od priznanih učenjakov in solnikov, prinesla zaželjene uspehe v šoli.

Se en zakon nujno pogrešamo, da se predloži narodni skupščini, ki pa je tudi že izdelan, to je žandarmerijski zakon. Naši orožniki, katerih vrhovni komandant je general Tomič, so glede na življenske, gmotne potrebe, tako slabo situirani, kot nobeni v drugih državah. Mi ne zanikamo, da je železna roka, s katero dr. general Tomič svoje orožnike, potrebna za smotreno in štud. države, toda eno je, da se mora ljudi, ki trpe v svoji službi i fizično i psihično največ in najbolj, plačati delu primerno. Zato na dan z žandarmerijskim zakonom, ki naj prinese rešitev za moštvo in za stradaoče družine orožniških pokojencev!

Ljubljana se je v zadnjem mesecu silno razgibala. Manifestacije za naše ujedinjenje, spominske proslave žalosnega rapalskega dne nove stvari na dramskem in opernem repertoiru, poleg koncertov in akademij, vse to dviga duha in zaposluje Ljubljance, da ne posedajo samo po zatohlih kavarnah in dušecem ozračju gostiln in hotelov. Drama je za štiridesetletni jubilej igralskega udejstvanja ge. Avguste Cerareve postavila na oder: Stvar Makropulos ali Tajno dolgega življenja. Stvar je miselno močna, dasi ni naša. Iz lanskega repertoira je spravila na oder Meterlink: Stilmundskega župana, ki je tragedija iz let strahote, in Hašek: Dobrega vojaka Švejk, ki je komedija iz iste dobe. Oboje je vredno, da pride na oder. — Opera je dala na repertoar: Oedipus rex, iz prejšnjega repertoara pa Grofico Marico, Fausta in Trubadurja. Oboje, drama in opera, stoji letos visoko.

Koncertov je bilo veliko. Pevska zveza je postavila na oder svoje podeželske zборе, ki so močni, tuintam pa jim manjka izšolanosti, vendar je bil zadnji koncert bolj izrazit kot prejšnji. Ljubljanski zvon je koncertiral sredi novembra. Bil je to že petinpedeseti koncert njegovega 23letnega delovanja. Moramo reči, da je bil tudi to pot na višku. Zlasti so dvigali solospevi. Tretjega je priredilo Cecilijino društvo v stolni cerkvi. Na tem so izvajali nekatera dela naših pri-

znanih skladateljev, tako Försterja, Kimovca in Premrla poleg drugih. Tudi ta koncert, delo 25letnega obstoja imenovanega društva, je uspel nad vse zadovoljivo. — Simfoničen koncert je priredila godba državke divizije pod osebnim vodstvom kapelnika dr. Čerina. Najbolj je ugajala kompozicija Pankovića, posvečena dr. Čerinu.

Od akademij omenim le akademijo akademskega Orla. Ta akademija je prinesla nekaj novega. Ritmični gibi zborne vaje, laični plesi, vse to je delovalo na publiko naravnost nedojmljivo. Vajeni le običajnih telovadnih vaj, suhih deklamacij in govorov, smo tu uživali polnost zdrave mladosti, polnost mladih duš. Brez sentimentalnosti, brez stiskanja pesti, zdrava duša v zdravem telesu, preprostost, doživetje z naravo, to morajo biti principi današnje mladine!

Zadnje leto se je razgibala organizatorično in idejno edina res krščansko-socialna delavska kulturna organizacija — Krekova mladina. Svoje družine po delavskih revirjih je uredila in poglobila in s tem dala fantom in dekletom veliko moralno oporo, katere mlad fant in mlado dekle potrebuje, da ne pade ob prvi preizkušnji. Organizira tečaje, prireja plenarne seje za vse družine skupaj, tako da pridejo fantje in dekleta iz skrajnih kotov Slovenije in povedo tamošnje prilike in težave. S tem centrala, ki je vrhovna inštanca vseh družin, svoje člane uvaja v spoznavanje svoje ožje domovine in jih seznanja z vsemi vprašanji, ki so aktualna za delavce iz vseh okrajev naše domovine. Predavanja bodisi navadna ali skioptična, petje, deklamacije in družabni večeri, to so jedro družinskega življenja Krekovec.

Krekova mladina sedaj le nadaljuje započeto delo velikega socialista Dr. Kreka, ki je že pred tridesetimi leti mislil na tako organizacijo, a je moral zaenkrat organizirati delavce le strokovno. Tudi v tem tiči velika njegova zasluga, da je danes naše delavstvo res stanovsko, razredno zavedno in se vsaj v vsaki priliki ne da izrabljati od kapitalista.

Krekovec želi vsak le uspeha, ker je to tisti osvetojuči tok, ki naj prinese novega življenja, nove vere in ljubezni v svet.

Mohorjeva družba zaznamuje v tem letu nove uspehe. Kljub veliki protiakciji in agitaciji liberalne Vodnikove družbe se ji je posrečilo doseči preko petdeset tisoč naročnikov. Ni dosegla sicer še tiste

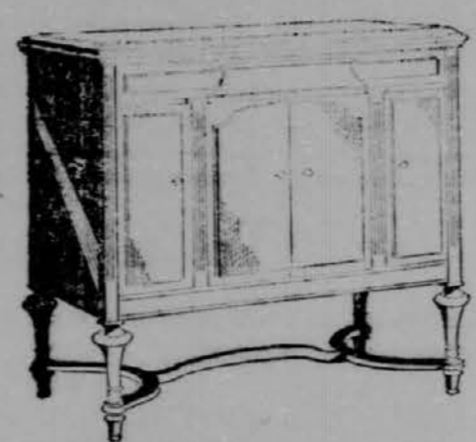
V SEM DEKLETOM MORA BITI ZNANO TO.

"NAJVAŽNEJŠE za zdravje je, da se varuje mo zaprtje. — Primerne vaje in navadna hrana je proti zaprtju. Če pa še je potreba poslužiti se odvajalnega sredstva, je najbolje, ra rabite nujol, ker polnoma nič ne škoduje. Zlasti dekletom se nujol priporoča. Vzemite eno žličko nujola vsaki večer. Predno ležete k počitku. Nujol lahko jemljete vedno, ne glede na to, kako se počutite. Vsaka žena ga mora imeti doma eno steklenico.

Ne boste verjeli, ako ne

slišite sami

Model 4-40 ortofonična viktrola console tipa. Cena ji je \$165.00, z električnim motorjem \$35.00 več.

VAŠI PRIJATELJI hvalijo ortofonično viktrola in vam pripovedujejo, da vam princese umetnika naravnost k vam v Vašo sobo, tako naravno je nje proizvajanje gozbe. To vse je sicer res, vendar ne boste tega nikoli vedeli, dokler ne boste sami poskusili in slišali to čudovito ortofonično viktrola.

Porabite pol ure svojega časa, da se boste prepričali o tem, kar ima tak pomen za zadovoljstvo Vaše, kakor tudi Vaše družine in Vaših prijateljev.

Ime Victor je Vaša garancija.

Nova ortofonična Victrola

Victor Talking Machine Co. Camden, New Jersey, U.S.A.

lepe številke, kakor jo je že (90,000 naročnikov), a je leto napredovala kar za 2000 naročnikov, kar pomenja, da se ljudstvo zopet oklenja te, zanj tako iminentne ustanove. Letos bo izdala delo, ki je najbolj aktualno in politično-zgodovinsko, kar bo kmalu našlo odziva tudi drugod, to je: Kako smo se ujedinili, delo aktivnega politika in državnika Dr. Antona Korošca, sedanjega ministrskega prezidenta. Na to delo opozarjamo že se-

daj, da si ga ob pravem času nabavite. Bo krasna slika takratnega razpada centralnih sil, zlasti Avstrije, in vsod v novo-ero naše svobode. Mohorjeva družbe bo izdala svoje knjige te dni.

Vilko Bojc.

Čudna logika. — A.: Verujte mi, da žensk ni mogoče nikdar do dobra spoznati. B.: Mislite to resno? A.: Verjemite mi, jaz ženske dobro poznam.

SUPERIOR FUNERAL SERVICE
Edward Schmidt, Funeral Director
THE BALLHORN FUNERAL TEMPLE
Uporaba mrtvašnice brezplačna. — Odprto noč in dan.
Phone 439.
8th Street in St. Clair, Sheboygan, Wis.

Merchants & Miners Bank
CALUMET, MICHIGAN
Glavnica \$200,000 Preostanek \$200,000
Nedeljeni dobiček \$190,000.
GORDON R. CAMPBELL predsednik
THOMAS HVATSON, podpredsednik
FRANK J. KOHLHAAS, V. P. in blag.
E. H. MANGER, pomožni blagajnik
W. G. CUDLIP, pomožni blagajnik
PETER TALENTINO, pomožni blagajnik.
IZVRŠUJE VSA BANČNA POSLA ZANESLJIVO.

JACOB GEREND FURNITURE CO.
704-706 West 8th Street, Sheboygan, Wis.
Priporočamo naš pogrebni zavod. Dobite nas podnevi in ponoči. Imamo tudi vsakovrstno pohištvo po zmernih cenah.
Tel.: 377-J — 4080-W.

W.A. PFISTER
JEWELER
On the Cor. 8th Str. and New York ave., Sheboygan, Wis.

Neutolažen mož. — Nekemu gostilničarju umrje žena in mož se nikakor ne more utolažiti. Prijatelj ga skuša potolažiti, a zaman. "Kako naj se potolažim?! Kje naj najdem še enako ženo?! Pri seštevanju sem vsako leto videl, da mi je samo z napačnimi računi prinesla letno nad 20,000 Din!"

NAŠI ZASTOPNIKI.

- COLORADO:**
Canon City. — Ana Susman.
Colorado Springs. — M. Kapsch.
Crested Butte. — Martin Težak.
Denver. — G. Pavlakovich.
Leadville. — Rev. M. Trunk, John Zeleznikar.
Pueblo. — Rev. P. Cyril, O.S.B., J. Meglen.
ILLINOIS:
Argo. — John Poljak.
Aurora. — M. Vesel.
Bradley. — Rose Smole.
W. Pullman - Chicago. — Frant Gabriel.
Elmhurst. — Karolina Milost.
Granville. — Frank Perse.
Lockport. — John Koreltz.
Rockdale, Joliet, Ill. — M. Kostelic.
La Salle. — Anton Strukel.
Joliet. — M. Bluth, Jos. F. Muhich.
John Kramarich.
No. Chicago. — Joseph Drashler.
Aurora. — Mary Zabukovec.
So. Chicago. — Ant. Bakse.
Waukegan. — Andrew Košir.
INDIANA:
Elkhart. — Mary Oblak.
Indianapolis. — Louis Komlanc.
St. Charles - Saginaw. — John Gri-car.
Galesburg. — Anna Dolinšek.
Porter. — A. Kerzarnitz.
KANSAS:
Franklin. — John Dobravec.
Frontenac. — Joseph Zorc.
Kansas City. — Peter Majerle.
Mulbery, Kans. — Mrs. B. Omalne.
Wathena. — John Frankovich.
West Mineral. — Mary Plankar.
MICHIGAN:
Ahmeck. — J. Hribljan.
Detroit. — Rev. B. Ambrožič.
Grand Haven. — Aug. Resner.
Iron Mountain. — Kath. Heber.
Calumet. — Jos. Sustarski.
Manistique. — Ana Schwab.
MINNESOTA:
Aurora. — E. Smolich.
Biwabik. — Mr. Frank Globokar.
Chisholm. — B. Globočnik.
Ely. — Mrs. V. Mara, John Otrin, Jos. Peshell.
Eveleth. — Johana Kastelic, Frances Kvaternik, Antonia Nemgar.
Gilbert. — Frank Ulčar.
Hibbing in okolica. — Joe Zaic.
Keewatin. — Mary Kolar.
Leoneth. — Peter Stampfel.
McKinley. — A. Hegler.
New Duluth. — M. Spehar.
Redore. — A. Mlakar.
Rice. — Rev. John Trobec.
Sartell. — John Burztraber.
Soudan. — Frances Loushin.
Virginia. — Angela Schnellner.
MONTANA:
Butte. — Marko Gornik.
East Helena. — Frances Ambro.
NEW YORK:
Brooklyn. — Catherine Scheller.
Gowanda. — J. Zevnik, Karel Striška.
Little Falls. — Amalia Furlan.
New York. — Rev. Kerubin Begel.
OHIO:
Barberton, O. — Rev. A. L. Dombach, Joseph Lekšan, A. Okoliš.
Bedford. — Frank Stavec.
Bridgeport. — L. Hoge.
Cleveland. — Mike Poklar, Rev. I. J. Oman, Rev. M. Slaje, Rev. M. Jager.

Conneaut. — Angela Berus.
Kenmore, O. — Alois Messer.
Nottingham. — Mary Mevzek.
Noble. — Jennie Intihar.
Lorain. — Mamie Perusek.

PENNSYLVANIA:

- Aliquippa. — Ant. Habich.
Ambridge. — Jennie Svegel.
Beadling. — Nikolaj Simonich.
Bessemer. — Mary Ohlin.
Braddock. — Joseph Lesjak.
Bridgeville. — Elizabeth Gradishar.
Burgettstown. — J. Pintar.
Bulger. — S. Jenko.
Canonsburg, Houston, Strabane in okolica. — John Pelhan, Michael Tomšič.
Cairnbrook. — Angela Satkovič.
Durant City. — Frank Debevc.
Duryea. — A. Pirnat, Am. Swek.
Farrell. — Anna Lumpert.
Forest City. — Mrs. I. Zidar.
Homer City. — Mary Gorichan.
Homestead. — Jos. Simicik.
Imperial. — Paul Jannik.
Johnstown. — Andrew Tomec, C. Pristau.
Moon Run. — Jacob Drasler.
Morgan. — M. Dervovšek.
Olyphant. — Mary Zorc.
Pittsburgh. — John Golobich, G. Weselich, G. Verbanc.
Sharpsburg. — John Skoff.
Steelton. — Anton Malesich, Doroteja Dermuš, Ana Lopert.
Vandling. — Frank Pancar.
West View. — Jos Briskic.
WISCONSIN:
Kenosha. — Mrs. Mary Vidmar.
Milwaukee. — Lucija Gregorič, Marg. Ritonja.
Racine. — Martin Novak.
Sheboygan. — Michael Progar, John Odovich, Marie Prislend.
Tioga. — Ludvik Perusek.
Wauwatosa. — Ivanka Zavodnik.
Willard. — Frank Perovshek.

WYOMING:

- Kemmerer, Sublet, Diamondville, Frank Rosenstein.
Rock Springs, Wyo. — Rev. A. Schiffer, Ursula Ivsek, Ant. Leskovic, Jr.

MISSOURI:

- Harviel, Mo. — John Breznik.
Neclyville, Mayor in Poplar Bluff, Mo. — Ant. Slanc.
St. Louis, Mo. — John Mihelich.
CANADA:
Montreal, Quec., Canada. — Mart. Geld.
Nelson, B. C., Canada. — Frank Mlakar.
Prince George, B. C., Canada. — Fr. Saic.

- San Francisco, Calif. — Mrs. Bara Kramer, Mrs. K. Cesar.
Bridgeport, Conn. — Rev. M. J. G. Job, George Ferenchak.
So. Omaha, Nebr. — Ant. Krasovec.
West Linn, Ore. — Marija Plantan.
Renton, Wash. — Thomas Ritar.
Newark, N. J. — Jennie Mevzek.
Helper, Utah. — August Topolovec.
Valley, Wash. — Mary Swan.
Richmond, W. Va. — Nich. Badovinac.
Thomas, W. Va. — John Lahajnar.
Pierce, W. Va. — John Jurca.

SEZNAM IN NASLOVI

- Jugoslovanski zastopniki in konzularnih uradov v Združenih državah Kanadi in Južni Ameriki:
Legation of the Kingdom of the Serbs, Croats and Slovenes, 1520 - Sixteenth Street, Washington, D. C.
Consulate General of the S. H. S., 840 North Michigan Ave., Chicago, Illinois.
Consulate General of the S. H. S., 1819 Broadway, New York, N. Y.
Emigration Commissioner of the S. H. S., 1819 Broadway, New York, N. Y.
Consulate General of the S. H. S., Keefer Building, Montreal, Quebec, Canada.
Consulat General du Royaume des Republica Argentina, S. H. S., Victoria 1453, Buenos Aires.

Površne suknje in zimske obleke

Dobili smo pravkar novo zalogo raznovrstnih zimskih površnih suken in zimskih oblek. Rejnikom se priporočamo v naklonenost.

Istotako imamo veliko zalogo vseh vrst zimskega spodnjega oblačila najboljšega Cooperjevca izdelka.

Obuvala vseh vrst za zimo dobite pri nas.

Cene zmerne, postrežba prvovrstna. Pridite in prečijajte se!

Frank OPEKA

Trgovina z mešanim blagom in obuvali.

502 - 10th STREET, WAUKEGAN, ILL.

Lz življenja in sveta.

PRODAJANJE DOKTORSKIH NASLOVOV V LIPSKEM.

Letos v marcu so odkrili v Lipskem velikopotezno barantanje z doktorskimi naslovi. Zadeva je dvignila silno veliko prahu in policija je že aretirala trgovca Hinza Eberhardta Albersa, ker je imela v rokah dokaze, da je mož čeli vrsti oseb obljubil, da jim preskrbi doktorske diplome in naslove konzulov, po katerih so segali brez uspeha. Kot pravi trgovec je Albers zahteval od vsakega klijenta primerno predplačilo. Na ta način je spravil skup teške desetisočake.

V torek, 13. m. m. je začela obravnavati Albersa je tožilo državno pravdnstvo. Obtožnec je pred sodiščem izpovedal, da se ne čuti krivega. Izjavil je tudi, da ni hotel nikogar pripraviti ob denar. Sam se je leta in leta potegoval za doktorski naslov, a ga ni mogel dobiti, ker mu je manjkalo zrelostni izpit. Srečajo je nalezl na dvornega svetnika in komercialnega svetnika dr. Matthasa iz Berlina. Ta mu je povedal, da lahko doseže doktorsko čast, če plača 10 tisoč mark. Če mu pa pripelje še dva druga doktorska aspiranta, ki bosta toliko plačala, mu je profesor obljubil, da dobi Albers doktorat zastoj.

Nato pobudo je Albers inseriral in dobil na stotine ponudb. Nekateri doktorata želijo klijenti so mu baje sami ponudili plačilo na račun, ki ga seveda ni zavrnil.

Baš ko je začel obrat z doktorskimi naslovi postajati donosen, pa je prišla policija in trgovca zaprla. Obravnavajo se nadaljuje zanimanje zanjo je seveda velikansko.

MORILEC Z VRTNICAMI.

Varšavska policija se peča z skrivnostnim dogodkom, ki ima naslednjo zgodovino: Izredno bogata in lepa grofica Feodora Sternowska, potoma stare poljske grofovske družine, ki ima svoj dedni grad pri Varšavi, je bila pred svetovno vojno zaročena z gardnim častnikom polka Preobraženski v Petrogradu. Zarobenec je padel pri Tannenbergu, v vojni so padli tudi grofici bratje in l. 1917. so ji umrli tudi starši, tako da je ostala sama s starejšo sestro Leonijo. Da si nekoliko opomore po vseh teh udarcih, je grofica odpotovala v Opatijo, kjer je trajno odklanjala vse množestevne snubače. Toda nekega dne je rekla, da jo je srečal vojni tovariš njenega pokojnega zaročena. Ta tovariš je napovedal svoj obisk. Isti dan je prejela grofica od neznanca šopek prekrasnih vrtnic. To popoldne je dala svojima sobaricama prosto in sta obe odšli na izprehod. Ko sta se zvečer vrnili, sta našli grofico na divanu mrtvo. Izginile pa so vrtnice, a čajno posodje na mizi je pričalo, da je grofica v tem času dejansko imela obisk. Mrliški ogled je ugotovil, da je grofica zadela možganska kap. Ko je prihitala iz Varšave grofici sestra Leonija, je ugotovila, da so zmanjkale gotovina in dragocenosti

pokojne grofice. Italijanska policija je zaprla obe sobarici, a ju je kmalu zopet izpustila, ker sta dokazali svojo nedolžnost. O tovarišu grofici zaročena pa ni bilo nikjer nobene sledi. — Minuli teden je pa prejela grofica Leonija, ki je sedaj edina lastnica ogromnega premoženja in živi sama na gradu pri Varšavi, šopek prekrasnih rož, ki jih je poslal neznanec. Grofica je velela sobarici, naj vrtnice vrže proč. Sobarica pa si je vrtnice pridržala in jih postavila v svojo sobo. Naslednje jutro so našli sobarico mrtvo v postelji, a vrtnice so izginile. Zdravnik je ugotovil smrt za možgansko kapljico. Grofica je stvar naznala oblastem, ki skušajo sedaj priti skrivnosti do dna. Zanimivo je, da sta enake smrti, zvezane z vrtnicami iz neznanke roke, že pred leti umrli dve članici družine Sternowski.

LOV NA MORSKE PSE V ALASKI.

Ko je Rusija l. 1867. prodala Alasko Združenim državam, so cenili število morskih psov v tamkajšnjih vodah na najmanj dva in največ pet milijonov živali. Prava plodišča morskih psov so Pribilovi otoki v Behrinskem morju. Ti otoki, ki so državna last, dajejo 85 odstotkov tujnovih kož na svetovnem trgu. Prvi dve leti po odkupu Alaske je bil lov na tujne prosi. L. 1870. se je pa ustanovila ameriška družba, ki je imela na Alaske izključno lovsko pravico, a je bila pod državnim nadzorstvom. Da bi preprečili iztreljenje tujnov, je smela družba vsako leto ubiti največ 100.000 živali. Ta odredba je pa malo zalegla, ko so začele druge države loviti tujne na odprtem morju. Na ta način se ni samo mnogo živali brez koristi pobilo, ker so ranjene poginile v vodi, marveč so pobijali brez razlike samce in samice. Lovišča so se pustila in črede so se silno hitro krčile. L. 1911. so sklenile Združene države posebno pogodbo z Anglijo, Japonsko in Rusijo, po kateri je bil lov na morske pse v severnem Tihem oceanu prepovedan. Ameriška vlada je prevzela lovsko upravo na Pribilovih otokih v lastne roke. Število tujnov je znašalo le še približno 132.000 živali. Čim se je uvedlo razumno lovsko gospodarstvo, so se črede takoj znatno pomnožile. L. 1914 so ubili 2735 živali. Od leta 1918. dalje se giblje lovski plen med 15 do 30 tisoč živali letno, črede pa so šteje l. 1927 okroglo 809.000 živali.

—
SIRITE AMER. SLOVENCA!

PREVOZ - DRVA - KOLN

Rejnikom se priporočamo za naročila za prevoz — črva in prevla — laje pohištva ob čezu scitve.

Pokličite
Telefon: Roosevelt 6221.

LOUIS STRITAR
2018 W. 27th Place, Chicago, Ill.

2018 W. 27th Place, Chicago, Ill.

Rejnikom se priporočamo za naročila za prevoz — črva in prevla — laje pohištva ob čezu scitve.

2018 W. 27th Place, Chicago, Ill.

2018 W. 27th Place, Chicago, Ill.

2018 W. 27th Place, Chicago, Ill.

2018 W. 27th Place, Chicago, Ill.

KONEC ŽELEZNIŠKIH NESREČ.

Monakovska železniška direkcija je predvajala zastopnikom tiska nov izum, ki naj odpravi za vselej železniške nesreče. Lokomotive bodo opremljene s posebnimi svetiljkami, ki gore tudi podnevi in vse nevarne točke ob progi: stiki, ovinki in sl. bodo označene s posebnimi ogledali. Zrcala bodo odsevala luč svetiljke in jo metala na druga ogledala na lokomotivi, ki bodo opremljena s t. zv. "selenovimi celicami", proizvajajočim pod vplivom svetlobe električno strujo. Priključen jim je tudi aparat za ugotovitev hitrosti. Električna struja, ki jo sproži razsvetljene eslenove celice, sproži zavoro. Vlak se ustavi le polagoma, da se prepreči vsaki sunek. Novi izum je bil preizkušen 4500-krat in ni nikoli odpovedal tudi ob najhujšem dežju in megli, ki sta do zdaj zakrivala največ železniških nesreč.

Z INDIJANCI K FILMU.

Tim Mac Coy pripoveduje: Da sem prišel k filmu, se imam zahvaliti svojim prijateljem Indijancem. Živel sem dolgo let med njimi ter bil njihov prijatelj in zaščitnik. Živel sem med plemenom Arapahu. Tam so mi dali ime "Črni Orel". Ko sem vprašal poglavarja, kaj naj bi to pomenilo, mi je rekel: "Moj beli brat je podoban orlu, ki visoko leta in vse vidi in vse ve, kar se godi pod njim." Mislim, da je bilo to ime zelo pohvalno zame. Zagotavljam, da nisem imel nikdar namena, da bi postal igralec. Samo zaradi svojih prijateljev Indijancev sem prišel v stike s filmom. Vedeli so, da se dobro razumem z Indijanci, da obvladam njihov jezik in da me spoštujejo. Kadar so prihajala filmska podjetja v Wyoming ali okolice ter fotografirala indijanske filme, so me vedno naprošala, naj jim preskrbim potrebne Indijance. Tem prošnjam sem vedno rad ustrejel in ker so moji rdeči prijatelji radi igrali, sem tudi jaz sprejel ponudbo ter nastopal skupaj z njimi v gledišču. Slednjič sem napravil z njimi turnejo po Evropi, na katero sem še danes ponosen. Po povratku iz Evrope mi je ponudil Metro Goldwyn Mayer glavne vloge v indijanskih filmih. Še nikdar poprej nisem stal pred aparatom: vendar sem sprejel ponudbo in poskusno fotografira-

—
OBJAVA IZUMRLIH JUŽNO-AMERIKANSKIH JEZIKOV.

V kraljevi knjižnici v Madridu imajo rokopise v jezikih, ki so jih govorili ameriški domačini pred prihodom Evropejcev. Marsikateri teh jeziki

—
12 tisoč milj.

Naročilo za naš stenski Koledar je vzelo 12 tisoč milj daljave predno je prišlo v roke: To se je zgodilo takole:

Ko smo koledarje sprejeli, smo jih poslali v stari kraj našim prijateljem in v uredništvo v Ljubljano Slovincu in Domoljubu.

O ikih je bila priobčena novica, da jih rojaki v domovini lahko dobijo ako se obrnejo v Ameriki na svoje prijatelje, kateri jih lahko naroče pri nas. Tako je nekdo iz stare domovine poslal izrezek iz časopisa iz Ljubljane in isto poslal svojemu prijatelju v San Francisco, Calif. Slednji je nam poslal naročilo za njegovo mater v staro domovino za kar mu bo hvaležna skozi celo leto vsaki dan. Storitve že drugi, za spomin iz Amerike svojim prijateljem in sorodnikom s tem, da jim naročite naš koledar: CENA JE SAMO 25c.

ZA BOZIC.

DENARNE POŠILJATVE

Gotovo se bodele tudi letos spomniti svojece v starem kraju s primerno enarno pošiljatelj.

Naša banka je ukrenila vse potrebno, da bo letošnje božične denarne pošiljave posebno točno dosepele prejemnikom v roke in je poleg tega tudi nizala cene v nekaterih slučajih.

Cene za pošiljate v dinarjih in lirah so sledeče:

500 dinarjev	\$ 9.35
1000 "	18.40
2000 "	36.70
3000 "	55.00
5000 "	90.50
10000 "	180.50
25000 "	450.00
100 lir	\$ 5.80
200 lir	11.40
500 lir	27.50
1000 lir	54.30
2000 lir	108.00
5000 lir	269.00
10000 lir	535.00

Pošiljate izvršujemo tudi v ameriških dolarjih.

Denar pošiljamo po pošti, brzojavno pisnu in direktnem brzojavu.

Brzojavna nakazila.

Brzojavno pisno omogoči dostavljanje denarja v starem kraju v 3-5 dneh ter stane \$1.00, a direktno brzojavno v 1-3 dneh ter stane \$2.50.

Brzojavno lahko pošljete dinarje, lire in drugo valuto in sicer v vsako deželo.

Vse pošiljate naslovite na
Vse pošiljke naslovite na
Prudential Bank
(ZAKRAJŠEK & ČESARK)
455 W. 42nd Str., New York, N. Y.

—
Se dobre tri tedne imamo do novega leta, pa se že oglašajo preroki s preročanstvi, kakšno bo l. 1929. Izšel je namreč "Kozmozofsko-astrološki koledar za l. 1929.", ki prinaša tele napovedi:

V splošnem bo l. 1929. leto neprijetnosti. Politika bo zmesala glave tistim, ki se z njo pečajo, denarne skrbi bodo velike in borze bodo doživljale močne pretrese.

Vremenski koledar ni tako nič kaj rožnat. V januarju in februarju bo močno snežilo — kakor navadno vsako leto. Pozneje bo vreme prijaznejše. Zimske neprijetnosti bodo v glavnem veliki vojaški manevri na morju, potresi in eksplozije. Pisatelji in založniki bodo imeli v teh mesecih bogato žetev. Pomlad se bo začela s poplavi, ki bodo ob svojem času uplahnile. Silno mnogo bo moštitev in še več porodov. Poletje prinese vsakovrstne senzacije: vojaške in politične napetosti, kriminalne arete itd. Podobno bo tudi v jeseni, ki jo bo tem lažje prenašati, ker bo izšel tedaj že nov koledar za l. 1930.

KAJKŠNO BO LETO 1929.

—
Se dobre tri tedne imamo do novega leta, pa se že oglašajo preroki s preročanstvi, kakšno bo l. 1929. Izšel je namreč "Kozmozofsko-astrološki koledar za l. 1929.", ki prinaša tele napovedi:

V splošnem bo l. 1929. leto neprijetnosti. Politika bo zmesala glave tistim, ki se z njo pečajo, denarne skrbi bodo velike in borze bodo doživljale močne pretrese.

Vremenski koledar ni tako nič kaj rožnat. V januarju in februarju bo močno snežilo — kakor navadno vsako leto. Pozneje bo vreme prijaznejše. Zimske neprijetnosti bodo v glavnem veliki vojaški manevri na morju, potresi in eksplozije. Pisatelji in založniki bodo imeli v teh mesecih bogato žetev. Pomlad se bo začela s poplavi, ki bodo ob svojem času uplahnile. Silno mnogo bo moštitev in še več porodov. Poletje prinese vsakovrstne senzacije: vojaške in politične napetosti, kriminalne arete itd. Podobno bo tudi v jeseni, ki jo bo tem lažje prenašati, ker bo izšel tedaj že nov koledar za l. 1930.

—
Z INDIJANCI K FILMU.

Tim Mac Coy pripoveduje: Da sem prišel k filmu, se imam zahvaliti svojim prijateljem Indijancem. Živel sem dolgo let med njimi ter bil njihov prijatelj in zaščitnik. Živel sem med plemenom Arapahu. Tam so mi dali ime "Črni Orel". Ko sem vprašal poglavarja, kaj naj bi to pomenilo, mi je rekel: "Moj beli brat je podoban orlu, ki visoko leta in vse vidi in vse ve, kar se godi pod njim." Mislim, da je bilo to ime zelo pohvalno zame. Zagotavljam, da nisem imel nikdar namena, da bi postal igralec. Samo zaradi svojih prijateljev Indijancev sem prišel v stike s filmom. Vedeli so, da se dobro razumem z Indijanci, da obvladam njihov jezik in da me spoštujejo. Kadar so prihajala filmska podjetja v Wyoming ali okolice ter fotografirala indijanske filme, so me vedno naprošala, naj jim preskrbim potrebne Indijance. Tem prošnjam sem vedno rad ustrejel in ker so moji rdeči prijatelji radi igrali, sem tudi jaz sprejel ponudbo ter nastopal skupaj z njimi v gledišču. Slednjič sem napravil z njimi turnejo po Evropi, na katero sem še danes ponosen. Po povratku iz Evrope mi je ponudil Metro Goldwyn Mayer glavne vloge v indijanskih filmih. Še nikdar poprej nisem stal pred aparatom: vendar sem sprejel ponudbo in poskusno fotografira-

—
OBJAVA IZUMRLIH JUŽNO-AMERIKANSKIH JEZIKOV.

V kraljevi knjižnici v Madridu imajo rokopise v jezikih, ki so jih govorili ameriški domačini pred prihodom Evropejcev. Marsikateri teh jeziki

—
12 tisoč milj.

Naročilo za naš stenski Koledar je vzelo 12 tisoč milj daljave predno je prišlo v roke: To se je zgodilo takole:

Ko smo koledarje sprejeli, smo jih poslali v stari kraj našim prijateljem in v uredništvo v Ljubljano Slovincu in Domoljubu.

O ikih je bila priobčena novica, da jih rojaki v domovini lahko dobijo ako se obrnejo v Ameriki na svoje prijatelje, kateri jih lahko naroče pri nas. Tako je nekdo iz stare domovine poslal izrezek iz časopisa iz Ljubljane in isto poslal svojemu prijatelju v San Francisco, Calif. Slednji je nam poslal naročilo za njegovo mater v staro domovino za kar mu bo hvaležna skozi celo leto vsaki dan. Storitve že drugi, za spomin iz Amerike svojim prijateljem in sorodnikom s tem, da jim naročite naš koledar: CENA JE SAMO 25c.

ZA BOZIC.

DENARNE POŠILJATVE

Gotovo se bodele tudi letos spomniti svojece v starem kraju s primerno enarno pošiljatelj.

Naša banka je ukrenila vse potrebno, da bo letošnje božične denarne pošiljave posebno točno dosepele prejemnikom v roke in je poleg tega tudi nizala cene v nekaterih slučajih.

Cene za pošiljate v dinarjih in lirah so sledeče:

500 dinarjev	\$ 9.35
1000 "	18.40
2000 "	36.70
3000 "	55.00
5000 "	90.50
10000 "	180.50
25000 "	450.00
100 lir	\$ 5.80
200 lir	11.40
500 lir	27.50
1000 lir	54.30
2000 lir	108.00
5000 lir	269.00
10000 lir	535.00

Pošiljate izvršujemo tudi v ameriških dolarjih.

Denar pošiljamo po pošti, brzojavno pisnu in direktnem brzojavu.

Brzojavna nakazila.

Brzojavno pisno omogoči dostavljanje denarja v starem kraju v 3-5 dneh ter stane \$1.00, a direktno brzojavno v 1-3 dneh ter stane \$2.50.

Brzojavno lahko pošljete dinarje, lire in drugo valuto in sicer v vsako deželo.

Vse pošiljate naslovite na
Vse pošiljke naslovite na
Prudential Bank
(ZAKRAJŠEK & ČESARK)
455 W. 42nd Str., New York, N. Y.

—
kov so sedaj že izumrli, zato so ti rokopisi tem večje važnosti. Španska Kraljeva knjižnica se je odločila, da te rokopise objavi. Tu je cela vrsta slovinc in slovarjev, ki so jih sestavili misijonarji, ki so prišli v Ameriko. Dalje se nahajajo v rokopisih navodila za spoved v jeziku domačinov in v španščini, tako da je primerjava lahka. Rokopisi so pisani z latinico, a tod in tam so vmes posebne črke — očitno za glasove, ki jih španščina ne pozna.

TRAGEDIJA "POLJSKEGA BOESENDORFERJA"

Minoli pondeljek so našli v Lodzu klavirskega tovarnarja Bronislava Fischerja, ki je bil znan pod imenom "poljski Boesendorfer", in njegovo ženo na zverinski način umorjeno in v stanovanju oplenjeno. Fischer je veljal za enega najbogatejših mož na Poljskem. Roparji so odnesli 40.000 dolarjev. — Še isti dan so našli v predmestju umorjeno sobarico Fischerjevih 28 letov Jozefo Borkowsko. Le-ta je bila ljubica proslulega vlomilca Jana Greta. Sklepejajo, da je Borkowska bila v zvezi z roparskim napadom, a so jo roparji potem umorili, da bi jih ne izdala.

—
"RAJE BI BIL MADŽAR. . ."

Sloviti angleški pisatelj Berdan tako izrazil: "Če bi imel bard Shaw (reci: Šo) se je oni na izbero ali biti kot Madžar pod Češko ali kod Čeh pod Madžarsko, bi bil rajše Madžar".

Madžari pa po koncu in so toliko časa po listih vpili, da so vse Shawove igre na Madžarskem prepovedali.

—
Naročite najstarejši ameriški list v Ameriki "Američanski Slovenec!"

—
"RAJE BI BIL MADŽAR. . ."

Sloviti angleški pisatelj Berdan tako izrazil: "Če bi imel bard Shaw (reci: Šo) se je oni na izbero ali biti kot Madžar pod Češko ali kod Čeh pod Madžarsko, bi bil rajše Madžar".

Madžari pa po koncu in so toliko časa po listih vpili, da so vse Shawove igre na Madžarskem prepovedali.

—
Naročite najstarejši ameriški list v Ameriki "Američanski Slovenec!"

BRONHITIS.

(Nadaljevanje s 3. strani.)

Pri zdravljenju onih, ki imajo bronhitis, je od velike važnosti, da se bolnik takoj izolira, da se drugi obvarujejo pred okuženjem z isto boleznijo in da se bolnik sam obvaruje pred komplikacijami in razširjenju bolezni v pljuča. V sobi mora biti obilo svežega zraka in solčne svetlobe. Razun odločno neznatnih slučajih treba to bolezen staviti takoj pod nadzorstvo zdravnika in se ravnati po njegovih navodilih.

Da se zmanjša mogočnost vnetja, je pa najbolj storiti vse potrebno, da se ta bolezen preprečuje. V svetlu današnjega znanja sledeča so najboljša preprečilna sredstva za to in tudi za večino drugih bolezni:

1. Ogibajte se gneči.
2. Ogibajte se preveč zakurjenim sobam.
3. Zagotovite si dobro ventilacijo pisarne, delavnice in vozov, ki vas prevažajo.
4. Izogibajte se pljuvanju. Vsi javni prostori bi morali imeti pljuvalnice, opremljene z razkužili.
5. Pazite na kihanje. Vsak človek bi moral kihati v svoj robec.
6. Oblačite se primerno in zadostno, kadar vreme to za-

hteva.

7. Ne prehladite se in zlasti pazite, da se vam noge ne zmočijo.

8. Bodite na svežem zraku čim več mogoče, da si tako zgradite večjo odpornost. Igre pod milim nebom in pešhoja je zlasti priporočljiva za ljudi, ki delajo v zaprtih prostorih.

9. Izogibajte se ljudem, ki kihajo ali imajo prehlad.

10. Jejte redilne snovi v zadostni količini.

11. Izogibajte se gledališčem in sličnim prenatranim krajem, kadar prevladujejo prehladi in druge bolezni dihal.

12. Glejte, da spite zadostno.

13. Adenoide in bolezne bezgavke pri otrocih treba odstraniti, da se poveča njihov telesni odpor.

14. Glejte, da ne boste operiran pod splošnim anestetikom, kadar ste prehlajeni.

15. Posvetujte se z družinskim zdravnikom, kadar imate kako bolezen dihalnih organov.

—
Dobrotni predlog. — Mlada žena (po prvem prepiru v zakonu): Da ne pride več do česa takega, napraviva takole, ljubi Janko: Če bova oba istega mnenja, imej prav ti, če sva pa različnega, naj imam prav jaz.

ZNIZANE CENE Povestnih knjig.

Da bo našim čitateljem omogočeno, nabaviti si za zimski čas primerno zabavno berilo, SMO ZNIZALI CENE KNJIGAM NAŠE ZALOGE tako, da bodo vsakomur dosegljive. Naročite si eno ali več IZMED KNJIG V SLEDEČEM SEZNAMU:

- Agitator. Povest iz slovenskega življenja. Prej 80c, zdaj 60c
- Bele noči. — Mali junak. Dve mični povesti. Prej 50c, zdaj 40c
- Četrtek. Napeta povest iz londonskega življenja. Prej 75c, zdaj 60c
- Dve sliki. Dve povesti s podeželskega življenja. Prej 50c, zdaj 40c
- Furij. Burna povest mladeniča. Prej 75c, zdaj 60c
- Homerjeva Ilijada. Starogrška pravljica. Prej 45c, zdaj 35c
- Izlet g. Broučka v XV. stoletju. Prej 50c, zdaj 40c
- Iz življenja za življenje. Kratke poučne povesti. Prej 20c, zdaj 15c
- Kresalo duhov. Zanimiva povest iz irskega življenja. Prej \$1.00, zdaj 75c
- Krivec. Napeta povest iz vojnega časa. Prej 50c, zdaj 40c
- Moje življenje. Slike iz življenja pisatelja Cankarja. Prej 70c, zdaj 55c
- Mimo ciljev. Zbirka zanimivih povesti. Prej 50c, zdaj 40c
- Na negotovih potih. Zelo poučna in zanimiva povest. Prej 30c, zdaj 20c
- Naša leta. Pretresljive povesti. Prej \$1., zdaj 75c
- Naše življenje. Mične povesti pisatelja Meška. Prej 75c, zdaj 60c
- Naši ljudje. Zbirka povesti iz slovenskega življenja. Prej 40c, zdaj 30c
- Nihilist. Napeta povest iz resničnega življenja. Prej 40c, zdaj 30c
- Obiski. Iz življenja naših znamenitih mož. Prej \$1.25, zdaj 95c
- Ob tihih večerih. Zbirka zanimivih povesti. Prej \$1.00, zdaj 75c
- Patria. Zanimiva povest iz irskega življenja. Prej 30c, zdaj 20c
- Vrtec. Zbirka povesti in poučnih člankov. Prej 75c, zdaj 55c

Kdor naroči iz gornjega seznama knjig najmanj za \$4.00, dobi povrh še brezplačno povestno knjigo Tolminci.

Naročilec blagovolite priložiti potrebni znesek in jih pošljite na

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

Morski razbojnik

Spisal kapitan Frederick Marryat.
Iz angleščine prevel J. M.

Ta prizor se je pa kmalu predruščil. Ladjar se ni mogla več ustavljeti sili valov in naenkrat je Francisco zapazil, kako se je na sredi prelomila in sta se prevrnili obadva dela. Nastal je boj za življenje in smrt. Sto in sto jih je plavalo po srđitem elementu in se borilo za obstanek. Bele pene oceanove so bile pomešane s črnimi glavami zamorcev, ki so poizkušali splavati na peščeni otok.

Bil je strašen in grozen prizor, videti toliko ljudi, kako so jih valovi preplavljali in metali sem tja — toliko ljudi, ki so stali na pragu večnosti.

V enem trenutku so bili že čisto blizu obrežja, ko jih je moč valov vrgla tja, v drugem splavja daleč nazaj v morje; in od one množice, ki je plavala izpočetka, jih je izginila skoro polovica, da ne vstanejo nikdar več. Strahoma je gledal Francisco ta prizor in opazil, da se je njih število krčilo vedno bolj in da še nobeden ni prišel do brega. Naposled je pograbil jadrene vrvi s svojega čolna, ki so ležale blizu njega, ter hitel k onemu nesrečnemu kraju, da pomaga, kolikor more; in njegovi napori niso bili zaman. Ko so valovi vrgli na suho telesa, v katerih navidezno ni bilo niti iskric življenja, in bi jih zopet odplavili s seboj v morje, jih je zagrabil in zvelkel na suho v varno zavetje; in to je delal toliko časa, dokler ni ležalo petnajst zamorcev na bregu. Najsi izmučeni in nezavestni, vendar niso bili mrtvi in mnogo prej, nego je potegnil zadnjega na suho, se jih je že zopet zavedelo mnogo tistih, ki jih je bil rešil najprej, akoravno jim je pri tem pomagala samo solnčna toplota.

Francisco je hotel še nadalje izvrševati to delo usmiljenosti, toda valovi so razbili prelomljeno ladjo na tisoče koscev in vse obrežje je bilo pokrito s tramovi, z deskami in blagom. Te stvari so valovi metali na suho ter jih zopet plavili s seboj. V kratkem času je postal od udarcev teh ladjinih ostankov popolnoma nezmožen za nadaljnje delo in se je zgrudil upehan na pesek. In res, vsi nadaljnji poizkusi bi bili zaman. Vsi oni, kar jih je bilo na ladi, niso potrebovali nobene pomoči več. Francisco je stopil k onim, ki jih je bil rešil, dvanaest izmed njih se je bilo zavedelo, in sedeli so s prekrižanimi nogami; ostali pa so ležali še vedno v nezavesti. Nato se je Francisco vrnil na griček, kjer je imel svoj zaboj in živež, se vrgel na tla in gledal ves prizor.

Veter je ponehal in solnce je lepo sijalo. Tudi morje ni več tako zelo gnalo valov, ki so se že polegli, in ker jih ni več naganjala moč hurikanova, so plali veličastno in svečano, ne več tako divje in silovito kakor pred malo urami. Vse obrežje je bilo kar posuto z ladjinimi kosci, deskami in s sodi za vodo, in vsak trenutek je bilo videti, kako so se v razpenjeni vodi prikazovala trupla zamorcev in zopet izginila.

Dolgo uro je Francisco gledal in premišljal, potem pa se je zopet napolnil tja, kjer so sedeli rešenci, komaj trideset korakov od njega. Bili so slabotne, suhe rasti, toda ker so spadali k rodovom, prebivajočim ob obrežju, in ker so bili že izza mlada vajeni biti v vodi po ves dan, so se rešili laže kakor ostali sužnji, ki so jih bili prignali iz notranjih dežel, ali pa evropski mornarji, ki so bili vsi pogini.

Videlo se je, da so Afrikanci kmalu zopet zadobili svoje moči v solni gorkoti, ki je bila tako nezgodna za Francisco, ter se jeli pogovarjati med seboj. Vsi so zopet oživel, samo zanemarjali so one, ki so najbolj potrebovali pomoči. Francisco jim je dajal razna znamenja, toda niso ga razumeli. Vrnil se je na grič, nalil vode v vrč in ga jim prinesel. Ponudil ga je enemu izmed njih, ki je hlastno segel po njem. Voda je bila nekaj posebnega, kar so le malokdaj dobivali na suženjski ladi. Pil je z veliko slastjo ter bi bil popolnoma izpraznil vrč, da mu ga ni Francisco vzel ter ga ponudil drugemu. Trikrat ga je moral napolniti, preden je dal piti vsem. Nato jim je prinesel nekoliko prepečenca ter jih zapustil, zakaj izprevidel je, da mu utegnejo vzeti vso zalogo živeža in jo použiti. Zaradi tega je zakopal sode z vodo in živežem pol čevlja globoko v pesek; vse to je storil, ne da bi ga bili videli zamorci, ki so ostali še vedno na svojem mestu. V tem je tudi solnce zopet zašlo. Francisco je kmalu sklenil, da naredi s pomočjo zamorcev iz ladjinih ostankov plav in poizkusi dospeti do obrežja. Nato je legel drugič na tem pomenljivem kraju, se priporočil varstvu vsegamogočnega Boga in kmalu trčil v spav.

Šele ko so topli solni žarki posijali na mladeniča, se je prebudil. Bil je zelo utrujen do naporov in trpljenja prejšnjega dne in tudi raditega, ker prvo noč ni bil zatisnil očesa. Vstal je in sedel na zaboj. Kako ves drug prizor se je sedaj nudil njegovim očem! Ocean je zopet spaval, nebo je bilo čisto jasno in niti najmanjšega oblaka ni bilo videti na nebu. Obzorje je bilo čisto in ravno; rahel vetrič je pihljal nad temnomodrim morjem, iznad katerega se je zopet vzdigoval peščeni otok v isti velikosti kakor onega dne, ko je stopil Francisco prvič nanj. Toda to je bila vsa lepota prizora. Osrednje otoka je bilo videti strašno. Vse obrežje je bilo posuto s kosi razbite ladje, s sodi za vodo in z drugimi stvarmi, ki so bile tuhtam visoko nagrmadene. Med vsem tem pa so ležala trupla onih, ki so bili poginili. Na nekaterih krajih so bila trupla vržena daleč na suho in so bila že vsa suha, druga pa so še vedno plavala na malih valovih. Bila je prava podoba smrti in razdejavanja.

Rešeni zamorec so še vedno spali, ko je Francisco zapustil svoj zvišeni prostor in krenil na obrežje, da vidi, kakšne pomočke za rešitev mu je podala tuja nesreča. Na veliko svoje veselje ni našel samo množice sodov, temveč mnogo tudi napoinjenih s pitno vodo, vrhutega dovolj živeža in raznih drugih stvari, s katerimi bi se dal zgraditi plav. Sedaj je imel dovolj živeža in vode za samega sebe in za otete zamorce. Stopil je k njim ter jih nagovarjal; oni pa mu niso dali odgovora, niti se sploh genili. Suval jih je, toda zastoj. Njegovo srce je začelo hitreje utripati od straha, da ne bi bili morebiti že pomrli od prebitih naporov. Zaradi tega je močno sunil z ного enega izmed njih in šele sedaj, ko je uporabil silo, česar ne bi bil nikdar storil drugače, se je zamorec zbudil iz brezčutnosti, vzdignil glavo in se malomarno ozrl.

Opozorjajte svoje prijatelje in znance na zanimive povesti v "Amerikanskem Slovencu!"

Plošče za Božič.

DVE NAJNOVEJŠI.

- 25091-F—Vsi verni kristjani, Oj pastirčki, božji ljubljenci 75c
 - 25092-F—Sveta noč, Sv. Jožef in Marija 75c
- Na obeh ploščah poje naš priljubljeni slovenski pevec, Mr. Šubelj.

OSTALE BOŽIČNE PLOŠČE.

- 25008-F—Sveta noč, Sveta nebesa, petje, moški in ženski glas 75c
- 25009-F—Angelsko petje, Zvezdice, moško in žensko petje, duet 75c
- 25010-F—Raduj se človek moj, Sveti večer, duet, moško in žensko petje 75c
- 25021-F—Tiha noč, O, drevesce, orglje in zvončki 75c
- 25022-F—Oj, ti krasen božič, Sem, oj sem, verniki, orglje in zvončki 75c
- 25073-F—Zakaj svetlobe, Zveličar se rodi, moško petje, kvartet 75c

Kdor naroči istočasno vseh navedenih osem plošč, dobi za nameček BREZPLAČNO 1 ikatljico tungs-tone iglic in 1 zavojček jeklenih iglic (100).

DRUGE SLOVENSKE COLUMBIA PLOŠČE.

- 25044-F—Coklarska koračnica, Triglavski valček, Hojer trio 75c
- 25045-F—Mazulinka, Ptičja ohcet, šotiš, Hojer trio 75c
- 25046-F—Ljubežen in pomlad, Slovensko dekle, petje, moški kvartet 75c
- 25047-F—En starček je živel, Sijaj solniček, moški kvartet 75c
- 25048-F—Na kranjskih gorah, polka, Gospodarstvo, lendler, instrument. trio 75c
- 25049-F—Zadovoljni Kranjec, Prišla bo pomlad, moški kvartet 75c
- 25050—Orlovska koračnica, Orjuna koračnica, banda 75c
- 25051—Vzajemnost, šotiš, Kukavica, valček, Columbia kvintet 75c
- 25052—Na Adriatskem bregu, valček, Na veseli svatbi, polka, harmonika duet 75c
- 25053—Hribčki ponižajte se, Jaz bi rad rudečih rož, moški kvartet 75c
- 25054—Bodimo veseli, polka, Na jadranski obali, valček, inštr. trio 75c
- 25055—Vigred se povrne, Oj dober dan, moški kvartet 75c
- 25056—O miraku, Dolensjaka, moški kvartet 75c
- 25057—Slovenec sem, Perice, moški kvartet 75c
- 25058—Janez Čuk in Milka Sova, I. del, Janez Čuk in Milka Sova, II. del 75c
- 25059—Jaka na St. Clairu, polka, Clevelandski valček, inštr. trio 75c
- 25060—Ziben šrit za ples, Šuštar polka, harmonika 75c
- 25061—Žužemberk polka, Zadnji poljub, valček, harmonika duet 75c
- 25062—Poviter tanc, Ribeniška polka, harmonika in kitare 75c
- 25063—Ančka pojdi plesat, valček, Tromplan za ples, harmonika in inštr. 75c
- 25064—Ribeniška, I. del, Ribeniška, II. del, moški kvartet 75c
- 25065—Samo še enkrat, valček, Ven pa not, polka, instrumentalni trio 75c
- 25066—Kranjski spomini, valček, Luna valček, orkester 75c
- 25067—Na planine, Fantje se zbira, moški kvartet 75c
- 25068—Črne oči, valček, Carlota valček, orkester 75c
- 25069—Stari šotiš, Mija Mica, polka, instrumentalni trio 75c
- 25070—Al' me boš kaj rada imela, Odpri mi dekle kamrico, trio s petjem 75c
- 25071—Regiment po cesti gre, s petjem, Sebelska koračnica, harmonika 75c

Naročilom priložite potrebni znesek. Pri naročilih manj kakor 5 plošč, računamo od vsake plošče po 5c za poštnino. Ako naročite 5 ali več plošč, plačamo poštnino mi. — Pošljamo tudi po C. O. D. (poštnem povzetju), za kar računamo za stroške 20c od pošiljatve. — Naročila blagovolite poslati naravnost na

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 WEST 22nd STREET CHICAGO, ILL.

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Moja trda buča. (Dalje.)

Še eno točko najdem, ki je malo — zanimiva. Hickman sicer sam pravi, da je zapadel ateizmu, a g. Molek je mnenja, da ta ateizem ni bil dosti vreden, ker je izviral samole iz mentalne toposti. Ker sem pa cikhil malo na ateiste okoli Prosвете, se tam ateizem ne skriva, ampak tam so malo drugačni kerli, ti ateisti okoli Prosвете. "Ateist, ki zasluži ta naziv, mora imeti prepričanje, mora vedeti, zakaj je ateist." Ta je moška.

V osebno prepričanje nočem nikomur posegati, podvomim pa, da bi bil kje kak ateist iz prepričanja. Morda tako trdi, a kako je v njegovem srcu, bo težko sam mogel presoditi. Zapisano je: "Norec pravi, da ni Boga." In kjer je to zapisano, tam je nekaj modrosti. Svet se navadno nasmehne, ako se kdo ponaša s svojim ateizmom, in čisto navaden človek pokaže s svojim prstom na čelo, če sliši koga, da prodaja svoj ateizem. Zelo dvomljivo prepričanje.

Kdor količkaj da na svoje ime, se ne bo lahko z ateizmom ponašal. Je značilno. Navadno se nastopi pot agnosticizma, ki ni zanikanje, niti pripoznanje. Clarence Darrow je živi dokaz tega, in v novejšem času se celo agnosticizma malo izogne, ker agnosticizem ni nobenemu človeku v čast, in Darrow se pridruži skepticizmu, dvomu.

Ateizem iz prepričanja bo ostal le na papirju. Gre seve za objektivno, nikakor pa ne za kako subjektivno prepričanje.

Zakonski prepiri.

Vsakdanja izkušnja uči, da pride v zakonih, ki so bili sklenjeni pod vtisi najboljših upov za bodočnost, najprej do zakonskih preprirov. Navadno je v takih slučajih preveč govoriло srce, pamet pa je stopila v ozadje.

Ujedinjenje treh slovenskih plemen v Jugoslavijo se more primerjati takim zakonom z velikim srcem in majhno glavou. Vsa plemena so pričakovala izredno zakonsko srečo v ujedinjenju, mesto sreče pa je prišel prepri, ki traja naprej, in preti sploh ta zakon narodnega ujedinjenja razdreti.

Desetletnica ujedinjenja se je sicer praznovala, ampak nikakor ne v kaki zakonski sreči. Ujedinjenje nasprotni elementi z nekim posmehom kažejo na ta zakonski prepri, dasi bi sami težko zamogli prinesti kake sreče, ako bi se ta zakon ujedinjenja razrušil. Morda bi sledilo staro suženstvo, in sledil bi mir brez preprirov, a mir je tudi na — mirovdvoru.

Makedonstvujoči.

Nad Jesenicami so našli umorjenega Makedonca. Umoril ga je drug Makedonec, kakor kažejo vsa znamenja, in sicer iz političnih ozirou. Koliko Makedoncev se mora strinjati glede Makedonije in njene politične pripadnosti? Očividno se niti dva ne strinjata, in če se sporečeta, poči strél ali zablisne nož. Kaj bi bilo, ako bi res Makedonija postala nekako samostojna? Obstaja bojazen, da bi bila morda Makedonija, a bi kmalu zmanjkalo Makedoncev. Razvidno je pa tudi, da ima vsaka vlada, ki sega v Makedonijo, silne težkoče pri takem naziranju Makedoncev samih o političnem udejstvomvanju.

Divje niso samole planine na Balkanu, tudi ljudje so še malo izobraženi in brez širšega političnega obzorja.

Pravica v Meksiki.

Pravijo, da ima pravica zavezane oči. V Meksiki mora biti tudi prav blizu revolverja.

Novost je bila, da je Obregonov morilec, Jose de Leon Toral, po radio-napravi govorił širšemu svetu. Karih 24 ur pozneje je dobil vladni obtožitelj, Correa Nietro, kar 17 brezimnih pisem, kjer se mu grozi s smrtjo. Calles sam je moral radio "zaštapati". Kmalu potem pa je vplomilo večje število parlamentarcev v sodišče s klicem: "Smrt Soldiju (Soldi je bil Toralov zagovornik), smrt porotnikom, ako ne obsodijo!"

Kriv ali nekriv, kdo se briga tam doli za kaj takega, kriv mora biti, drugače — počí.

Pamet, pamet.

Mnenja ljudi so različna, lahko rečemo tudi, da so prepričanja različna. Med mnenji in prepričanji pride pogostoma do nekega prerekanja. Dostlednost v prepričanju je tudi sporna točka. Ampak če pride do kakega prerekanja radi prepričanja ali dostlednosti, mora biti prerekanje vsaj kolikor toliko — pametno.

Mr. Jack Yert, Farrell-Sharon, Pa., se je zopet oglasil v Prosveti in "bere levite", kakor pravimo, naprednjakom in socialistom radi njih nedostlednosti. Zadevo naj si med seboj sami poravnajo.

Ako pa Mr. Yert misli, da bo kaj opravil tudi pri socialistih samih, če mala velikega baubaua na steno, se utegne zmotiti, ker vobče tudi socialisti ali naprednjaki niso ravno na glavo padli. Prekrepke barve zamažejo vsako sliko.

Ob priliki, da prinese kak socialist dete h krstu, mu polaga Mr. Yert v usta: "Saj mi ravno ni za tiste dva ali tri desetake, ki jih dam gospodu..." Ako se kak socialist ni nikoli pobrigal za kako cerkev, se mu bo morda povedalo, da bi kaj dal, ampak za krst "dva ali tri desetake", to je brezpameten baubau.

Dalje: "Pa tudi gospod fajmošter so mi naročili v spovednici, naj glasujem za katoliškega kandidata..." Bežte, bežte... ne smeste se s takim kvasanjem posebno ne tu v Ameriki, saj socialisti sami dobro vedo, da je laž.

Dalje: "Kar pa tak odlični in vsegavedni gospod naroči..." Ves svet se mora smejati, če kdo govorič o "vsegavednem gospodu".

Dalje: "... da naš gospod ima telo in dušo, razuma pa ne..." Ali pišete za količkaj pametne ljudi, ali mislite, da so čitatelji sami — buteljni?

Podpis "Član jednote" malo pomaga, jednota potrebuje tudi — pametnih članou. Vsako brezmiselno pretiravanje ima nasproten učinek pri — pametnih ljudeh.

Koliko je svobode?

Kjer se najbolj kriči o svobodi, tam jo je navadno najmanj. To se kaže tudi v Meksiki. Nuno Conception so obsodili na težko ječo. Njena krivda je bila edinole v tem, da je govorila o sovražnikih vere, kakor se pač večkrat govori, ako je kje le trohica svobode, brez zlih posledic. Ker se pa zdaj v Meksiki toliko govori o ljudski svobodi, so z govorjenjem in kričanjem svobodo popolnoma ubili, in zdaj je vsako govorjenje tudi v najožjem krogu — nevarno, in s časoma utegne nevarno postati celo kako — mišljenje. Tudi drugje ni svobode, kjer je ba- le največ — svobode.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

TISKARNA AMERIKANSKI SLOVENEK

DOBRO

delo, postrežbo in nizko ceno dobite pri nas!

Pišite nam po ceno predno oddate naročilo drugam!

AMERIKANSKI SLOVENEK

1849 West 22nd Street, CHICAGO, ILL.

IZVRŠUJEMO

točno in po najnižjih cenah vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela. Zlasti se priporočamo slavnim društvam za tiskanje vseh uradnih tiskovin. Istotako vsem trgovcem, obrtnikom in posameznikom. Prestavljamo iz slovenščine na angleško in obratno. Nobeno naročilo preveliko, nobeno premalo.